

รายงานการประชุมรัฐสภา

ครั้งที่ ๙/๒๕๒๓ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๖๕ คน

ประธานรัฐสภา : บัดนี้มีสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเรียนเปิด

ประชุมณะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร. ๐๒๐๓/๒๑๗๙๕ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๓ แจ้งว่าตามที่คณะรัฐมนตรีได้ขอรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. . . . ซึ่งนายเจริญ เขาวนประยูร เป็นผู้เสนอ ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ โดยให้รอการพิจารณาไว้มีกำหนดเวลา ๔๕ วันนั้น คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วยความรอบคอบ และจะต้องใช้เวลาบ้าง จึงขอเลื่อนกำหนดเวลาเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วัน ท่านผู้ใดจะมีความเห็นเป็นอย่างใดครับ รัฐบาลขอเลื่อนไปอีก ๓๐ วัน ทางรัฐบาลจะชี้แจงอะไรเพิ่มเติมหนักน้อยหรือไม่ครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เหตุผลของการเลื่อนร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ก็เป็นไปอย่างเดียวกับที่ได้ชี้แจงทางสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวานนี้ กล่าวคือว่าได้มีร่างหลายร่าง แล้วก็ทางรัฐบาลก็กำลังยกร่างขึ้นมาใหม่อีกฉบับหนึ่ง ในการพิจารณาร่างของท่านสมาชิกกับรัฐบาลรวมกันนั้น ก็จำเป็นที่จะต้องพิจารณาดูมาตราอื่น ๆ

ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โทษที่จะแก้ไขนั้นให้สอดคล้องต้องกันด้วย การนี้ก็เป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาอยู่บ้าง จึงต้องขอประทานอนุญาตต่อสภานี้ขยายเวลาออกไปอีก ๓๐ วัน ขอพบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : มีท่านผู้ใดจะซักถามอะไรอีกหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกซักถาม)

ประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มี ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะอนุญาตให้เลื่อนกำหนดเวลาเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วันตามที่คณะรัฐมนตรีขอหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะอนุญาตให้เลื่อนได้ - โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าให้เลื่อนไปได้อีก ๓๐ วันตามที่รัฐบาลขอ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ยังไม่มี

ที่นี้ต่อไปเป็นญัตติด่วนครับ อันแรกก็คุณปิยะณัฐ วัชรภรณ์ กับคุณชวลิต วิเศษสิทธิกุล ได้มีหนังสือขอให้รัฐสภาประชุมเต็มวันซึ่งเกี่ยวกับการประชุมรัฐสภาในวันเวลาใด ผมก็ได้อาศัยข้อบังคับของวุฒิสภาเป็นหลักในการประชุมมาแล้ว แต่ว่าเมื่อคุณปิยะณัฐกับคุณชวลิตเสนอญัตติตามผู้รับรองตามข้อบังคับแล้ว ก็แล้วแต่ที่ประชุมจะรับขอเชิญคุณปิยะณัฐ วัชรภรณ์ เจ้าของญัตติครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าเหตุผลนั้นก็พร้อมมูลอยู่ในตัวแล้ว กระผมจะไม่ขออนุญาตอภิปรายละครับ ขอลงมติเลยครับ

ประธานรัฐสภา : ถ้าอย่างนั้นก็ขอมติตามญัตติของคุณปิยะณัฐ วัชรภรณ์ กับคุณชวลิต วิเศษสิทธิกุลว่าจะประชุมเต็มวันหรือไม่ แต่เมื่อลงมติประชุมเต็มวันแล้วต้องมานะครับ ถ้าเผื่อว่าไม่มา แล้วไม่ครบองค์ประชุม นั้นแหละครับ สื่อมวลชน

นั่งอยู่บนโน้นจะค่าเอาเนะครับ ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า สำหรับการประชุมของรัฐสภา ต่อไปจะประชุมเต็มวันหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ประชุมเต็มวัน โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๗ คน)

(นายดำรงพันธุ์ อสุนี ฒ อยุธยา ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรครับ

นายดำรงพันธุ์ อสุนี ฒ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ท่านประธานครับ ผมขอปรึกษาหน่อยครับ ท่านประธานที่เคารพ ผม ดำรงพันธุ์ อสุนี ฒ อยุธยา ส.ส. นครสวรรค์ เกษตรสังคม คือมติที่ท่านประธานกรรมาธิการเมื่อคืนนี้ ผมว่าการประชุมจะเต็มวัน ครึ่งวัน หรือตลอดทั้งวัน ทั้งคืน อยู่ในอำนาจของท่าน ประธานรัฐสภานะครับ ผมขอความกรุณาให้ท่านใช้อำนาจของท่านดีกว่า เพื่อความเหมาะสม อำนาจอยู่ในมือท่านแล้ว ไม่ควรจะเป็นการลงมติหรือบีบบังคับ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ขอความกรุณาให้เป็นมติของสมาชิกเถาะครับ เพราะว่า ถ้าผมใช้อำนาจไปเดี๋ยวก็จะทว่าเผด็จการทางรัฐสภานะครับ แล้วอีกประการหนึ่ง ประสิทธิภาพของผมมีครับ อย่างนัดประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา จน ๑๔.๔๕ นาฬิกา ก็ยังไม่ครบองค์ประชุม ประชุมกันไม่ได้ และที่ท่านนั่งหน้าสลอนอยู่บนโน้น ท่านก็เอาไปว่า เมื่อคืนนี้จับคนแค้นเสร็จไปแล้วใช่ใหมครับ ที่นี้สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยที่จะให้ประชุมเต็มวัน โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๗๑ คน)

ประธานรัฐสภา : มีท่านสมาชิกเห็นสมควรให้ประชุมเต็มวัน ๔๗ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๗๑ ท่าน นอกจากนั้นอะไรก็ได้เนะครับ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ส่วนมากลงมติไม่เห็นด้วยที่จะประชุมเต็มวัน คุณบัญญัติจะอย่างไรครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ เกสรทอง ส.ส. เพชรบูรณ์ จากพรรคเกษตรสังคม กระผมขอประธานทราบเรียนว่าการขอมติวันนี้ก็เป็นไปตามญัตติที่เสนอ แต่กระผมไม่มีความสบาย

ใจว่า การจะประชุมหรือไม่นั้นไม่น่าจะต้องเป็นมติของสภาที่จะกำหนด เพราะว่าอำนาจการประชุมสภาจะนัดหมายหรืออะไรนั้น ท่านประธานรัฐสภาดำเนินการได้อยู่แล้วตามความเหมาะสมและจำเป็น เพราะฉะนั้นถ้าไปลงมติไว้อย่างนี้เสีย กระผมคิดว่าภาพพจน์ในการประชุมรัฐสภาออกไปข้างนอกจะไม่เหมาะสม จะมองกลายเป็นว่าสมาชิกรัฐสภานั้นไม่ฟังปฏิบัติหน้าที่ของตัวเองไม่สนใจ จึงมีการลงมติเพียงครั้งวันเท่านั้น กระผมอยากจะประทานกราบเรียนว่า อันนี้ถึงแม้จะลงมติไปแล้ว ก็อยากจะฝากข้อสังเกตต่อท่านประธานรัฐสภาว่า ถ้าหากมีความจำเป็นและเหมาะสม อันนี้ขอให้ท่านได้ดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป ถ้าหากจะยึดถือมติแล้ว กระผมคิดว่าจะไม่เป็นการเหมาะสม ขอขอบคุณครับ

นายสีหนาท ฤๅชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัชฎุมิ) ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสีหนาท ฤๅชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดชัชฎุมิ พรรคชาติไทย ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ด้วยความเคารพในแนวความคิดของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติเมื่ออีก กระผมก็ขอประทานกราบเรียนว่า ตอนแรกนั้นที่ท่านประธานรัฐสภาได้อธิบายให้สภาอันทรงเกียรตินี้เข้าใจถึงเหตุและผล กระผมเชื่อว่าชัดเจนมากและน่าจะเข้าใจได้ง่ายและแจ่มแจ้งแล้ว กระผมเห็นเป็นอย่างนั้น ขอขอบพระคุณครับ ท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : ผมขอขอบพระคุณและขอรับเอาข้อเสนอกับคุณเบ็ญจะเอาไว้พิจารณาด้วยความขอบคุณนะครับ ขอเรียนว่าต่อไปอาจมีงานหนักที่จะต้องทำกันอีกคือวันที่ ๓๐ นี้ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะเข้าสภา ตอนร่างพระราชบัญญัติเข้านั้นแหละครับ จะต้องประชุมกันถึงค่าคิดค้น จะต้องเอาแนไม่มีปัญหา เพราะว่างบประมาณจะต้องประกาศใช้ให้ทันวันที่ ๑ ตุลาคม แล้วกรรมวิธีการวิสามัญที่ตั้งขึ้นก็จะต้องทำงานกันอย่างหนัก ผมได้เปิดดูสถิติเก่า ๆ แล้ว สำหรับพระราชบัญญัติงบประมาณปีที่แล้ว คณะกรรมาธิการใช้เวลาประชุม ๓๓ ครั้งถึงได้เสร็จ เพราะฉะนั้นคราวนี้เมื่อรัฐบาลส่งเข้ามาในวาระแรก วันที่ ๓๐ เราต้องรีบประชุมให้เสร็จในวาระที่ ๑ ก่อนเปิดสมัยประชุมสามัญ แล้วจะได้ขออนุญาตสภาให้กรรมาธิการวิสามัญทำงานในระหว่างปิด

ประชุม และกรรมวิธีการวิสามัญทำงานเสร็จเมื่อไรจะมากครั้งหรือน้อยครั้งกว่าปีที่แล้ว ผมไม่ทราบนะครับ ก็จะได้ขอให้รัฐบาลเปิดสมัยประชุมวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณต่อไป งานหนักข้างหน้างี้มี ขอกราบเรียนเพียงแค่นี้

ต่อไปเป็นญาติของคุณทรงธรรม บัญญัติ กับคณะ ขอเชิญคุณทรงธรรม ครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพทั้งหลาย กระผม จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ไม่สังกัดพรรคการเมือง ที่กระผมเสนอญัตติไปให้ท่านประธานรัฐสภานั้น ก็เนื่องจากว่าในการประชุมรัฐสภาเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม กระผมได้เคยหารือกับท่านประธานว่า การที่ท่านประธานให้สมาชิกแห่งรัฐสภานี้ซึ่งมิได้แปรญัตติและก็มีได้สงวนคำแปรญัตติลงข้ออภิปรายนั้นน่าจะเป็นการไม่ถูกต้อง ท่านประธานรัฐสภาก็ได้แจ้งแก่กระผมว่า การที่สมาชิกอภิปรายนั้นกระทำได้ตามข้อบังคับ ข้อ ๙๔ ท่านประธานที่เคารพ กระผมยินยอมยินญัตตินี้ กระผมไม่มีเจตนาจะปิดปากเพื่อสมาชิกหรืออะไรทั้งสิ้น แต่กระผมคิดว่าอยากจะให้เป็นบรรทัดฐานและความถูกต้องของรัฐสภาแห่งนี้ กระผมจะขอประทานครบถ้วนกับท่านประธานขออนุญาตอ่านข้อบังคับ ข้อ ๙๔ และกระผมอยากจะให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทั้งหลายได้พิจารณาว่าในข้อบังคับข้อ ๙๔ นั้นอาจจะมี ความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องอย่างไรหรือไม่ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาซึ่งเป็นข้อบังคับที่ใช้ในการประชุมรัฐสภาข้อ ๙๔ ได้เขียนไว้ว่า “ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่าง คำแปรกรก แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา” อันนี้กระผมไม่ตั้งใจสงสัย “และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการพิจารณาสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น” ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๔ นั้น ได้พิจารณากันถึงมาตรา ๖ ซึ่งในมาตรา ๖ นั้นคณะกรรมการมิได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงข้อความใด ๆ ในมาตรา ๖ และกรรมการก็ไม่ได้สงวนความเห็นไว้ใน

มาตรา ๖ แต่ท่านประธานก็ได้กรุณาให้สมาชิกซึ่งมิได้แปรญัตติ และสงวนคำแปรญัตติลุกขึ้นมาพูดสนับสนุนผู้สงวนคำแปรญัตติ ปรากฏว่าวันนั้นมาตรา ๖ มาตราเดียวเราใช้เวลาประชุมกันร่วม ๒ ชั่วโมง นี่ละครับทำให้ทั่ว ๆ ไป แม้กระทั่งสมาชิกแห่งรัฐสภา แม้กระทั่งสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปก็มองว่าท่านประธานกำลังจะฉกฉวยร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองถึงออกมาในรูปนี้เพราะเหตุนี้ ด้วยเหตุนี้กระผมอยากจะให้ท่านสมาชิกทั้งหลายที่มีข้อบังคับการประชุมลงพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ข้อบังคับได้เขียนไว้บอกว่า “และให้อภิปรายได้เฉพาะด้วยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ” ก็หมายความว่าผู้ที่จะพูดได้ในที่ประชุมนี้หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนั้นก็คือผู้ที่เห็นว่ากรรมาธิการแก้ไขแล้วให้กรรมาธิการแก้ไขก็พูดได้เฉพาะข้อความที่แก้ไขเท่านั้น จะไปพูดถึงหลักการอื่น ๆ ไม่ได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมาธิการก็ไม่ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ และในข้อบังคับ ข้อ ๕๔ ได้เขียนในข้อความสุดท้ายว่า “ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น” อาศัยข้อบังคับ ข้อ ๕๔ กระผมก็ขอเสนอญัตติว่า ต่อไปนี้ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ผู้ใดก็ตามที่ไม่ได้แปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติไว้ และมาตราใดก็ตามที่คณะกรรมาธิการไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติม หรือคณะกรรมาธิการไม่ได้สงวนความเห็นไว้ ก็ขอมติจากสภา มิให้ผู้มิได้แปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติและคณะกรรมาธิการไม่ได้แก้ไขหรือสงวนความเห็นไว้มิให้อภิปราย ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ก่อนที่จะอภิปรายในเรื่องนี้ะครับ ผมจะขอชี้แจงเสียก่อน คือคุณทรงธรรมนี้ได้เคยสั่งสอนพลเอกมาคนหนึ่งแล้วนะครับสมัยก่อนนี้ คราวนี้พลอากาศเอกจะสั่งสอนคุณทรงธรรมมังละครับ คือข้อ ๕๔ นี่ะครับบอกว่า “ให้อภิปรายได้เฉพาะด้วยคำ หรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ” การที่ว่า “หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ” ไม่ได้กำหนดว่าเฉพาะผู้แปรญัตติครับ คนอื่นก็อภิปรายได้ถ้ามีผู้สงวนคำแปรญัตติแล้วในมาตรา ๖ นี้เอง คุณธำรง ธรรมเสนา กับคุณธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ได้เป็นผู้สงวนคำแปรญัตติไว้ เพราะฉะนั้นหลังจากที่คุณธำรง ธรรมเสนา กับคุณธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ อภิปรายแล้ว คนอื่นก็มีสิทธิจะ

อภิปรายได้ ที่นั้นนอกจากนั้นขอให้เปิดข้อบังคับ ข้อ ๔๗ “ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติ หรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย” หมายความว่าถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ผู้สงวนคำแปรญัตติจะพูดได้ก่อน คนอื่นพูดได้ทีหลัง ข้อบังคับมีไว้ว่าอย่างนี้ ที่นี้ถ้าเผื่อคุณทรงธรรมกลัวว่าจะเสียเวลา จะอภิปรายได้เฉพาะผู้ที่สงวนคำแปรญัตติ ต้องใช้ข้อบังคับ ข้อ ๑๕๑ ฉบับของที่ใช้ข้อบังคับคือจะต้องของที่ใช้ข้อบังคับ ข้อ ๔๕ ข้อ ๔๖ ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘ ที่นี้ที่ชักช้าเป็นเพราะว่าไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับข้อ ๔๕ เพราะ ว่าข้อบังคับ ข้อ ๔๕ บอกว่า “การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น” เพราะฉะนั้นถ้าท่านอภิปรายกันตาม ข้อบังคับ ข้อ ๔๕ นี้ก็ไม่มีตื้อซ้ำหรือกวนรับ เอาละครับผมแก้ตัวเพียงแค่นี้แหละ ต่อไปก็ขอเชิญท่านสมาชิกว่าจะเอาอย่างไร ว่าอย่างไรครับ เชิญครับ

นายประยูร สุรนิวส์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย เท่าที่ท่านประธานได้ชี้แจงมานี้รู้สึกว่าคุณต้อง และชัดเจน กระผมขอประธานอนุญาตให้ท่านประธานดำเนินการประชุมต่อไป ขอขอบคุณครับ

นายสีหนาท ภาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : ท่านประธาน รัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสีหนาท ภาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคชาติไทย ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงยิ่ง ต่อแนวความคิดของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผมขอประธานกราบเรียนว่าร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติสำคัญยิ่งในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ถ้าเรามีพรรคการเมืองที่มั่นคงที่แน่นอน ได้รับการสนับสนุนจากปวงชนชาวไทยทั้งหมด ก็แน่นอนว่าพรรคการเมืองนั้น ๆ ถ้าได้เข้าบริหารประเทศแล้วก็จะทำให้เป็นรัฐบาลที่มีเสถียรภาพ กระผมเข้าใจในข้อนี้ดีเป็นอย่างยิ่งครับท่านประธานที่เคารพ แต่กระผมขอประธานกราบเรียนว่า การที่ร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองฉบับนี้ กระผมได้ศึกษารายละเอียดทั้งหมดแล้วจึง

มีปัญหาหลายปัญหาในหลายมาตราหน้าที่สภานี้จะได้หยิบยกมาพิจารณากันอย่างรอบคอบว่า เราควรแล้วหรือที่จะปล่อยว่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองออกไปโดยไม่รอบคอบ อย่างไม่ได้พิจารณากันอย่างถ่องแท้ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานกราบเรียนว่า ปัญหาสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น เรานึกถึงพรรคการเมือง ท่านประธานที่เคารพครับ

ประธานรัฐสภา : เดียวครับเอาย่อ ๆ ก่อนดีไหมครับ เพราะยังมีเรื่องอื่นอีกครับ

นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัชฎุมิ) : ครับ กระผมขอย่อ ๆ เลยครับ กระผมขอเรียนว่า การที่จะให้พรรคการเมืองเติบโตต่อไปโดยการบังคับนั้น กระผมขอเปรียบเทียบให้ท่านประธานที่เคารพฟังว่า ก็เหมือนกับคนเราที่อยู่ในครรภ์นั้นแหละครับ มีกำหนดคลอดตามธรรมชาติ เติบโตตามธรรมชาติไปตามครรลองของธรรมชาติ เราจะรีตอกออกมาก่อนนั้นกระผมกลัวเหลือเกินจะเป็นย่อยเบสเสียขาออกมาบิดา มารดาจะต้องเสียอกเสียใจอีก พรรคการเมืองทำนองเดียวกันมีหลายมาตรากำหนดไว้ชัดเจนอย่างกว้างขวาง เพื่อที่จะให้พรรคการเมืองนั้นใหญ่ยิ่ง และมีพรรคการเมืองน้อยให้มีพรรคการเมืองเหลือน้อย กระผมขอเรียนว่า ปัญหาประเด็นเหล่านี้ พรรคการเมืองในประเทศไทยเรานั้นได้ขยายเติบโตพัฒนา มาท่านจะสังเกตเห็นหรือไม่ว่า พรรคการเมืองดำเนินมา.....

ประธานรัฐสภา : เดียวครับ เอาให้ถึงเรื่องนี้เสียก่อนดีหรือไม่ครับ ตอนนี้อยู่ไม่ถึงครับ

นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัชฎุมิ) : ครับ กระผมเข้าใจครับท่านครับ กระผมเข้าใจ เมื่อนี้ท่านทรงธรรมขอโทษที่กระผมได้เอ่ยขึ้นมาท่าน กระผมขอเรียนว่าเราน่าจะพิจารณากันอย่างรอบคอบ ท่านประธานครับ

ประธานรัฐสภา : เอาละครับ มีผู้ตื้อนี้อีกครับ

นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัชฎุมิ) : ขอกราบขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา: มีอีกญัตติหนึ่งนะครับ ญัตติด่วนของคุณชวลิต วิเศษสิทธิกุล กับคุณเปี่ยมณัฐ วัชรารามณ์ คุณสนธิ ลิ้มลา เสนอญัตติขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมของสภานิติบัญญัติ หรือคุณเปี่ยมณัฐ หรือคุณสนธิ คนหนึ่งคนใดที่ยื่นมาครับ

นายเปี่ยมณัฐ วัชรารามณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ): ท่านประธานที่เคารพ เรื่องที่กระผมขอเสนอญัตติเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมนั้น โดยขอให้เอาระเบียบวาระการประชุมลำดับที่ ๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ พ.ศ. . . . ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาก่อนร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๓.๑ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๑ นั้นเป็นกฎหมายซึ่งจะให้สิทธิกับประชาชนชั้นพื้นฐาน และเป็นร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งมีความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของบุคคลในการต่อสู้คดีในศาล ร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นมิใช่ข้อความเพียงเล็กน้อย ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาพิจารณาไม่นานนัก ถ้าหากว่าจะต้องมาต่อท้ายการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองแล้วก็ยังไม่แน่ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นจะได้รับการพิจารณาเมื่อไร เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิเสรีภาพโดยเร็วที่สุด กระผมจึงขอเสนอเปลี่ยนระเบียบวาระครับ

ประธานรัฐสภา: เห็นหรือไม่ครับ ผมไม่ได้ด่วนเรื่องการเมืองนะครับ มีท่านสมาชิกเสนอเปลี่ยนระเบียบวาระ ท่านมีความเห็นอย่างไรครับ ที่คุณเปี่ยมณัฐกับพวกขอเปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมเอาเรื่องหลังขึ้นมาก่อน เชิญครับคุณบุญเกิดครับ

นายบุญเกิด พิมพ์วรมะธาตุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น): ท่านประธานที่เคารพ กระผมนายบุญเกิด พิมพ์วรมะธาตุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคพลังใหม่ กระผมก็ไม่เข้าใจที่ท่านสมาชิกผู้มิเกี่ยวข้องขอเปลี่ยนระเบียบวาระมาเป็น ๓.๒ อะไรนั้น กระผมขอยืนยันขอเป็นระเบียบวาระเดิม เพราะว่าอย่างไร ๆ กฎหมายพรรคการเมืองที่เรานักเห็นว่ามีคนจะเตะถ่วง แล้วเราก็จะถ่วงกันเสียเอง กระผมจึงเห็นว่าควรจะดำเนินไปตามระเบียบวาระเดิม ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา: คุณบุญเกิดเห็นไม่ควรเปลี่ยน มีใครรับรองหรือไม่ครับ

นายบุญเกิด พิมพัวร์เมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ขอความ
กรุณาคนที่เห็นตรงกับกระผมรับรองให้กระผมสักนิดครับ ขอขอบพระคุณมากครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานรัฐสภา : ที่นี้ก็มี ๒ ความเห็น ญัตติของคุณเปี้ยะณัฐกับพวกขอให้
เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม คุณบุญเกิดเห็นว่าไม่ควรจะเปลี่ยน ก็เห็นจะไม่ต้องอภิปราย
เสียเวลา ขอมติได้เลยครับ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุมตามที่
คุณเปี้ยะณัฐกับพวกเสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๑ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม
เดิม โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๒๐)

ประธานรัฐสภา : มีท่านสมาชิกเห็นสมควรให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
๓๑ ท่าน เห็นคงไว้ตามเดิม ไม่เปลี่ยน ๑๒๐ ท่าน เป็นอันว่ามติแห่งที่ประชุมนี้ ไม่เปลี่ยน
ระเบียบวาระการประชุม

ต่อไปนี้เป็นระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วคือ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรกการเมือง พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
เสร็จแล้ว ขอเชิญคณะกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานรัฐสภา : ในการประชุมรัฐสภาครั้งที่แล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระ-
ราชบัญญัติพรกการเมือง ไปจนถึงมาตรา ๗ มาตรานี้มีท่านสมาชิกขอสงวนคำแปรญัตติ
ไว้ ๑๔ ท่าน และก็ได้พูดไปแล้ว ๒ ท่าน คือคุณญาติ ไททวี กับคุณหัด ดาวเรือง ต่อ
ไปนี้ก็ขอเชิญผู้ที่สงวนคำแปรญัตติท่านต่อไป คือคุณบุญเกิด พิมพัวร์เมธากุล เชิญคุณ
บุญเกิดครับ

นายบุญเกิด พิมพัวร์เมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่าน
ประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผมบุญเกิด พิมพัวร์เมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด

ขอนแก่น พรรคพลังใหม่ สำหรับมาตรา ๗ ที่กระผมขอสงวนไว้มีอยู่ ๒ ตอนวรรคที่ ๒ นะครับ ข้อความสำคัญคือ สาระสำคัญที่กระผมขอแปรญัติก็มีแต่เพียงว่า “สมาชิกจำนวนห้าพันคนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีอยู่ในแต่ละภาคไม่น้อยกว่าภาคละสิบจังหวัด” กระผมขอเปลี่ยนเป็น “ภาคละห้าจังหวัด” นะครับ เหตุผลที่กระผมจะขอกราบเรียนต่อท่านประธานและท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่ท่านร่างเดิมเอาไว้ ให้มีภาคละ ๑๐ จังหวัด กระผมก็ไม่ทราบว่าท่านเอาเหตุผลอะไรมากำหนด ประเทศไทยมีทั้งหมดอยู่ ๔ ภาค กระผมไม่ถึงแม้แต่จำนวนจังหวัดของแต่ละภาคไม่เท่าเทียมกัน กระผมขอประทานอนุญาตข้แจงให้ท่านประธาน และท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องตลอดทั้งท่านกรรมาธิการที่นั่งอยู่นั้นได้ทราบว่า ภาคกลางมีทั้งหมด ๒๖ จังหวัด ท่านก็ได้เอามา ๑๐ ภาคได้มีอยู่ ๑๔ จังหวัด ท่านก็บังคับให้เอามา ๑๐ ภาคเหนือมี ๑๖ จังหวัด ท่านก็บังคับให้เอามา ๑๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมี ๑๖ จังหวัด ท่านก็บังคับให้เอามา ๑๐ เหมือนกัน ภาคใต้ซึ่งมี ๑๔ จังหวัด บังคับให้ต้องมีสมาชิกอยู่ทั้งหมด ๑๐ จังหวัด นั้นกระผมคิดว่ามากเกินไป และกระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องได้ทราบว่า ถ้าหากจะคิดเป็นอัตราส่วน เป็นอัตราส่วนก็ ๑ ใน ๒ ของแต่ละภาค ๑ ใน ๓ ของแต่ละภาค ๑ ใน ๔ ของแต่ละภาค ถ้าอย่างนั้นก็ยุติธรรมกว่า เพราะว่าการที่จะหาสมาชิกใน ๑๐ จังหวัดในจำนวน ๒๖ จังหวัดนั้นน่าจะง่าย แต่ ๑๐ จังหวัดใน ๑๔ จังหวัด รู้สึกจะยุ่งยากมาก และการใช้จ่ายของพรรคการเมืองจะเพิ่มเป็นเท่าทวีคูณ เพราะว่า ๕๐ จังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดละ ๑ แสนบาท ๑ แสนบาทนี้พรรคการเมืองก็ทำอะไรไม่ได้ ไปเข้าห้องแถวเพื่อเปิดสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดละ ๑ แห่งก็ยังไม่ได้ ๑ แสนบาท ก็จะเป็นเงิน ๕ ล้านบาทเข้าไปแล้ว นี้ยังไม่ทันได้ส่งผู้สมัครผู้แทนนะครับ เป็นแต่เพียงจะเปิดป้ายสำนักงานสาขาพรรค จังหวัดละ ๑ แสนบาท เข้าห้องแถวเก่าๆ โกวโรโกโสก็ยังไม่ได้ ถ้าจังหวัดละ ๑ ล้านบาท ๕๐ ล้านบาทครับ มีท่านรัฐมนตรีท่านหนึ่ง กระผมก็จำชื่อท่านไม่ได้ ท่านมากล่าวในที่ประชุมแห่งนี้ว่า กฎหมายพรรคการเมืองฉบับนี้เป็นกฎหมายที่สมบูรณ์ที่สุดในประเทศเท่าที่มีมากระผมเห็นด้วย สมบูรณ์ที่สุดสำหรับมหาเศรษฐีจะตั้งพรรคการเมือง ลิดรอนคนยากคนจนดีที่สุดในแบบเนียนที่สุดเท่าที่จะทำได้ เท่าที่จะกีดกันคนยากคนจนไม่ให้เข้ามาสู่เวทีการเมืองได้

ทุกวันนี้ท่านมหาเศรษฐีก็ได้พากันเข้าไปมีบทบาทในเศรษฐกิจทุกสิ่งทุกอย่างทุกสาขาทั่วประเทศแล้วท่านก็ยังออกกฎหมายเพื่อจะเข้ามามีบทบาทอยู่ในวงการบริหารประเทศชาติ ทำให้กรมจิ้งจอกตัวอย่างนั้น กรมขมขอยกตัวเลขง่าย ๆ คิดแบบคนจบป. ๔ นะครับ จังหวัดละ ๑ ล้านบาทก็ ๔๐ ล้านบาท ๑ ล้านบาทยังส่งสมัครผู้แทนไม่ได้ ผู้แทนตามกฎหมายนั้นให้มีเงินเสียได้ในขณะการหาเสียง ๓๕๐,๐๐๐ บาท แต่หาจริง ๆ บางคนตกเข้าไป ๑ ล้านบาท บางคน ๑๐ ล้านบาทถึงได้มีโอกาสเข้ามานั่งในสภา เพราะฉะนั้นจังหวัดหนึ่งก็ตกไปมากกว่า ๑ ล้านบาท อาจจะเป็น ๑๐ ล้านบาท ๑๐ ล้านบาท ๔๐ จังหวัดต้องใช้เงินงบประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท ถ้าอย่างนี้ กรมเห็นว่าพรรคการเมืองที่ท่านจะตั้งให้เป็นหลักฐานมันคงให้กระจายสาขาทั่วภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยนั้น กรมเคยเห็น กทม. ยุคหนึ่งคือกรุงเทพมหานครจะปลูกต้นไม้อยากจะได้อายุใหญ่ ๆ ลงทุนอุดหนุนให้ขุดต้นมะพร้าวต้นโต ๆ มาตั้งไว้เลยตายหมด ท่านจะปลูกประชาธิปไตยขึ้นในประเทศนี้ปลูกจากเมล็ดค่อย ๆ งอกงามขึ้นมาทีละเล็กทีละน้อย เป็นความผิตด้วยหรือหรือมีความจำเป็นอย่างไรต้องไปขุดต้นไม้ใหญ่ ๆ กำหนดว่ามีเท่านั้นก็ มีเท่านั้นก็มีเท่านั้นใบ - จึงจะมาปลูกเป็นประชาธิปไตยได้อันนี้กรมก็ไม่เข้าใจ และกรมก็พยายามชี้แจงให้ท่านกรรมาธิการได้ฟังก็เลยส่งวนเอาไว้มารบเรียนให้ท่านประธานได้ทราบ มารบเรียนให้ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายได้ทราบเห็นอกเห็นใจคนยากคนจนสักหน่อยเถอะครับ ซึ่งกรมก็ได้ทราบแล้วว่า ในสมัยก่อนนั้นการที่ได้กำหนดจำนวนจังหวัดอะไรต่าง ๆ ไว้ในนี้ก็ก่อให้เกิดพรรคเล็กพรรคน้อยเกิดความวุ่นวาย ให้รัฐสภาบางคนมีหัวหน้าพรรคคนเดียวเป็นทั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค ภารโรงของพรรค ลูกน้องพรรค ในที่สุดก็มาขายเนื้อขายตัวกันในสภา กรมก็เห็นใจว่าวุ่นวาย กรมจึงขอถือหลักของพระพุทธเจ้าคือ หลีกมักซ์ฉิมมาปฏิบัติเอาแก่กลาง ๆ เพียง ๕ จังหวัด ภาคละ ๕ จังหวัด ทั้ง ๕ ภาค ก็จะได้เป็น ๒๐ จังหวัด เพราะฉะนั้นกรมจึงกราบเรียนต่อท่านสมาชิกทั้งหลายว่า กรณขอใช้กฎหมายนี้ เป็นเกาะแก่งก็ถกกันคนยากคนจนไม่ให้มีโอกาสเข้ามาสู่เวทีการเมืองเลย ขอทราบประทานท่านว่าขอเพียงภาคละ ๕ จังหวัด ๒๐ จังหวัดก็เหลือเฟือคือเต็มกลืนอยู่แล้ว อันนี้สำหรับเหตุผลของกรมที่ขอแปรญัตติจาก ๑๐ จังหวัดมาเป็นภาคละ ๕ จังหวัด

ส่วนอีกตอนหนึ่งในมาตราที่กระผมขอแปรญัติคือว่า “ผู้ที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช” กระผมขอแก้จากคำว่า “ยี่สิบปีบริบูรณ์” มาเป็น “สิบแปดปีบริบูรณ์” ทำให้กระผมจึงขอแก้จาก “ยี่สิบปี” มาเป็น “สิบแปดปี” กระผมก็อยากจะทราบเรียนท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ให้อ่านได้ กรุณาใช้วิจารณญาณซึ่งท่านพึงมีทุก ๆ ท่าน อย่างเห็นแก่อดีตต่าง ๆ นะครับ กระผมอยากจะทราบเรียนว่า คนอายุ ๑๘ ปี กับ ๒๐ ปี ต่างกันตรงไหนในทางสรีรวิทยา ในทางสติปัญญา กระผมถามคุณหมอ ถามแพทย์หลายคนแล้วเขาก็ว่าไม่ต่างกัน เจริญเติบโตเต็มที่แล้ว บังเอิญกระผมก็เป็นคนสอนวิชาจิตวิทยาในวิทยาลัยควมมานาพอสสมควร คนช่วง ๑๘ ปี ถึงยี่สิบปีนี้ มีความเจริญองกมลทั้งทางร่างกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางเจตนาคิดก็เหมือนกับคน ๒๐ ปีบริบูรณ์ ไม่มีอะไรแตกต่างกันเลย เพียงแค่ ๒ ปีเท่านั้น ทำให้เราจึงไม่ให้คน ๑๘ ปีเข้ามามีส่วนร่วมในการเมือง เพื่อที่จะให้เขาเหล่านั้นได้มีความรู้ความสนใจในระดับการเมืองทั่วประเทศ แม้ท่านจะเขียนห้ามไว้ในกฎหมายฉบับนี้ เด็กหนุ่มสาวเหล่านั้นซึ่งมีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ เขาก็ได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยอยู่ในมหาวิทยาลัย อยู่ในวิทยาลัย อยู่ในโรงเรียนที่เขาศึกษาอยู่แล้ว เขาตั้งพรรคของเขา เขามีการโฆษณาหาเสียง มีการประกาศนโยบาย มีตั้งประธานของเขาอยู่ในสถานศึกษาของเขาอยู่เป็นที่เรียบร้อยแล้วครับสำหรับคนที่ได้รับการศึกษา ส่วนลูกชานวรา ชาวไร่ นั่น ก็เอาไว้ต่างหาก เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอให้เหตุผลว่า ที่เสนอ ๑๘ ปีนั้นก็เพื่อจะปลูกฝังให้คนหนุ่มสาวได้มาสนใจในการเมือง และก็มีส่วนร่วมในกิจการการเมืองระดับประเทศ

เหตุผลอีกข้อหนึ่งก็คือว่า กฎหมายเกี่ยวกับการเข้ารับราชการ หรือเรียกชื่อให้เต็มว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ก็ยอมรับเอาคน ๑๘ ปีบริบูรณ์เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนได้ คนที่เป็นข้าราชการพลเรือนนั้นย่อมมีความรับผิดชอบ ต่อทั้งหน้าที่การงานและต่อทั้งประชาชนและแค่ว่าเป็น สมาชิกพรรคการเมืองแล้วท่านจะมากัดกันเขาทำไม ๑๘ ปียังไม่มีโอกาสได้เป็นหัวหน้าพรรคหรือครับ ยังไม่มีความเป็น

เลขาธิการพรรค เป็นแต่เพียงสมาชิกพรรคเท่านั้น จะทำความเสียหายอะไร กฎหมายพรรคการเมืองเอาเหตุผลอะไรที่จะมาติดกันคนพวกนี้ ในเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนยังยอมรับคนพวกนี้ ให้เข้ารับราชการได้ ให้มีความรับผิดชอบในงานของรัฐบาลได้

เหตุผลอีกข้อหนึ่ง เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งที่ว่าด้วยเรื่องครอบครัว ท่านยอมรับดีกว่ากระผมอยู่แล้ว ทำไมกฎหมายที่ว่าด้วยครอบครัวจึงยอมอนุญาตให้คน ๑๘ ปีจดทะเบียนสมรสได้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยความยินยอมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้ เมื่อเขาจดทะเบียนถูกต้องเขาก็เป็นผู้บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายนั้น เขาก็เป็นหัวหน้าครอบครัวได้ แล้วเป็นความคิดของเขาหรือที่ว่าเมื่อเขาเป็นหัวหน้าครอบครัวแล้วเขาจะไม่มีความรับผิดชอบไปเลือกตั้ง ไม่มีสิทธิที่จะเป็นสมาชิกพรรคการเมือง รู้สึกว่าบ้านเมืองของเรานั้นมีอะไรที่พิเรนทร์ๆ อยู่เนะครับ บางอย่างเอาเขามาใช้ และบางอย่างไม่ให้สิทธิแก่เขา แม้กระทั่งกฎหมายที่เกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร ๑๗ ปีเท่านั้นให้เขาไปขึ้นเป็นทหาร เป็นทะเบียนกองเกินก่อน แล้วต่อไปก็ถึง ๒๐ ปีถึงไปเกณฑ์เขา ความจริงเห็นคนอายุขนาดนั้นเป็นตำรวจพลตำรวจมากมายนะครับ จบ ม. ๖ ที่อายุเท่านี้ที่เขาเป็นกัน ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อชีวิตกับทรัพย์สินและกับกฎหมายของบ้านเมือง หนักหนายิ่งกว่ามาเป็นสมาชิกพรรคการเมืองด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นกระผมถึงขอกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า กระผมขอยืนยันว่าควรจะให้คนอายุ ๑๘ ปีเข้าไปมีส่วนร่วมในพรรคการเมืองเพราะอะไร

ข้อสุดท้าย กระผมถือว่าประชาชนเป็นฐานในทางการเมือง เมื่อใช้คน ๑๘ ปีจำนวนคนก็มาก เพราะฉะนั้นฐานทางประชาธิปไตยจะกว้างขวางออกไป ทำให้ไม่ถึงใช้ฐานแคบๆ เพียงคนอายุ ๒๐ ปีเท่านั้น จึงขอกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติตลอดทั้งท่านกรรมการทุกๆ ท่านด้วยว่า กระผมขอกราบเรียนว่า ๑๘ ปีเนะครับ เป็นเหตุผลที่กระผมกราบเรียนมาด้วยพอสมควรแล้ว คิดว่าจะเป็นประโยชน์กับชาติบ้านเมือง ให้คนหนุ่มคนสาวได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในรัฐสภาในรูปของพรรคการเมือง จึงขอให้เขามีโอกาสเข้ามาร่วมด้วยอีก ๒ ปีเท่านั้นแหละ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้สงวนคำแปรญัตติท่านต่อไป คือ คุณไพฑูรย์
โมกขมรรคกุล ขอเชิญคุณไพฑูรย์ครับ

นายไพฑูรย์ โมกขมรรคกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย) : ท่านประธาน
รัฐสภาที่เคารพ กระผม ไพฑูรย์ โมกขมรรคกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัด
สุโขทัยพรรคเสรีธรรม ท่านประธานครับ ในมาตรา ๗ ของพรกการเมืองนี้กระผมขอแปร
ญัตติอยู่ ๒ ประการ คือ ขอแปรญัตติในวรรคแรกจากจำนวนผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง
ซึ่งร่างเดิมกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน กระผมขอแปรญัตติให้ลดน้อยลงเหลือ
๓,๐๐๐ คน และวรรคสอง กระผมขอแปรญัตติจาก ๕,๐๐๐ คนมาเหลือ ๓,๐๐๐ คนและ
จำนวนสมาชิกในภาคของต่างจังหวัดนั้นขอลดจำนวนลงเหลือภาคละ ๕ จังหวัด ท่าน
ประธานครับ กระผมจะขออนุญาตท่านประธานรวมอภิปรายในคราวเดียวกัน เพื่อที่จะ
ได้ประหยัดเวลา กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังประธานกรรมาธิการ
และกรรมาธิการคณะนี้ทุก ๆ ท่านว่า ประวัติของประเทศไทยเราที่มีการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมืองมานั้น เรามีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างล้ม
ลุกคลุกคลานตลอดมา ดังจะเห็นได้จากสถิติที่เรามีรัฐธรรมนูญประกาศใช้เป็นแม่บทของ
กฎหมาย เรามีการล้มล้างรัฐธรรมนูญ มีการยุบสภาต่าง ๆ จนกระทั่งเรามีสถิติติดอันดับ
โลกว่าประเทศไทยเรามีรัฐธรรมนูญมากที่สุดในโลกเป็นประเทศแรก เมื่อเรามีการเลิก
ล้มรัฐธรรมนูญ เราก็จำเป็นต้องล้มเลิกกฎหมายพรรคการเมืองไปด้วย ฉะนั้นแม้แต่
รัฐธรรมนูญกิติ พรรคการเมืองกิติ ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ก็เป็นเรื่องที่ไม่มั่นคงเลย
อยู่ไม่ถึงปีบ้าง ไม่กี่เดือนบ้างรัฐธรรมนูญก็ถูกฉีกทิ้ง กฎหมายพรรคการเมืองก็ถูกฉีกทิ้ง
กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า เหตุผลที่กระผมกล้าว่ามานี้กระผมอยาก
จะชี้แจงให้ท่านประธานรัฐสภาและรวมทั้งกรรมาธิการคณะนี้ได้ทราบว่าเป็น คือพรรคการเมือง
ของเราไม่ได้ตั้งขึ้นมาไม่จริงจังยืนมาตลอดเวลาที่เรามีพรรคการเมือง มีกฎหมาย
พรรคการเมืองที่ใช้อยู่ในตามที่เราได้มีรัฐธรรมนูญมาจำนวน ๔๐ กว่าปีแล้วนี้ เรามี
กฎหมายพรรคการเมืองใช้อยู่ไม่กี่ปี ใช้อยู่ไม่กี่เดือน แล้วก็ต้องยุบเลิกไป กระผมเห็นว่า
รากฐานของการเมืองของพรรคการเมืองของประเทศไทยเรานี้ยังไม่มั่นคง กระผมเห็นด้วย

เป็นอย่างยิ่งถ้าหากประเทศไทยเรามีฐานทางการเมือง ประชาชนรู้จักการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากกว่านี้แล้วกฎหมายพรรคการเมืองฉบับนี้จะเป็นกฎหมายพรรคการเมืองที่สมบูรณ์ดีที่สุดในทัศนะของผมอยากขอกราบเรียนท่านประธานกรรมาธิการและกรรมาธิการทุกท่านว่า ที่กระผมแปรรูปคดีนี้กระผมอยากจะขอรอมขอมว่าระยะนี้เราเป็นระยะ ถือว่าเป็นระยะเริ่มต้นที่เราจะมีพรรคการเมืองใหม่ เราอย่าไปตั้งมากนัก เพราะถ้าเราตั้งมากเกินไป ขาด กระผมอยากจะขอถือโอกาสนี้ขอรอมขอมกับท่านกรรมาธิการคณะนี้ทุก ๆ ท่านว่าเวลานี้พรรคการเมืองของเราเปรียบเหมือนกับว่าเราเพิ่งเป็นเด็กกะครับ เพิ่งหัดเดินเท่านั้น เรายังไม่แข็งแรงพอที่จะวิ่งหรือว่าแบกหามสิ่งหนัก ๆ ต่าง ๆ ทั้งหลายเหมือนกับเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ กระผมจึงเห็นสมควรว่า ถ้าเรากำหนดจำนวนสมาชิกที่จะก่อตั้งพรรคการเมืองถึง ๓,๐๐๐ คน นั้นก็จะเป็นการเพียงพอและเหมาะสมแล้ว ถ้าเราไปกำหนดไว้มากถึง ๕,๐๐๐ คน กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า ถ้าหากพรรคใดที่มีทุนรอนมากก็สามารถที่จะไปหาสมาชิกได้มาก ถ้าพรรคใดที่มีทุนรอนน้อยก็จะไปหาสมาชิกได้น้อย นี่ประการหนึ่งแล้วจำนวนสมาชิกนั้นก็จะต้องคุณภาพไม่มีประสิทธิภาพ เพราะว่าสมาชิกต่าง ๆ ที่มาเซ็นชื่อร่วมเป็นสมาชิกก่อตั้งพรรคการเมืองนั้น บางท่านอาจจะยังไม่เข้าใจถึงระบบพรรคหรือถึงนโยบายของพรรคนั้น แต่เนื่องจากเซ็นไปหรือร่วมเป็นสมาชิกไปนั้นก็เพราะอาจจะถูกชักชวนไปหรืออาจจะได้รับอามิสสินจ้างรางวัลต่าง ๆ จึงได้เซ็นร่วมเป็นสมาชิกไป กระผมเห็นว่าถ้าหากเราได้สมาชิกต่าง ๆ เหล่านี้ไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดแล้ว พรรคการเมืองนั้นก็จะมีประสิทธิภาพไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ดังที่เราได้เคยกล่าวอ้างกันอยู่เสมอ กระผมไม่อยากจะเห็นภาพพจน์อย่างนั้น

อีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในต่างจังหวัดนั้นที่เราที่กำหนดไว้ภาคละถึง ๑๐ จังหวัด และจำนวนของสมาชิกแต่ละจังหวัดจะต้องมีถึง ๑๐๐ คน กระผมขอต่อรองขอรอมขอมกับคณะกรรมาธิการชุดนี้ว่า ขอลดลงมาเหลือสัก ๕ จังหวัดเถอะครับ เพื่อที่ว่าเราเริ่มกัน เราอย่าเพิ่งไปกำหนดกฎเกณฑ์ให้เข้มแข็งมากเกินไปหรือตั้งมากเกินไป เรายอมขอมเมื่อไรพรรคการเมืองของเราเข้มแข็งขึ้นเราก็สามารถที่จะแก้กฎหมายเพิ่มมากขึ้นได้ ครั้งแรก เราอย่าเพิ่งเอาให้เต็มที่เลยครับ เพราะถ้าเราเอาเต็มที่แล้ว กระผมอยากจะกราบ-

เรียนว่า เราจะได้คุณภาพของสมาชิกในพรรคการเมืองไม่ดีเท่าที่ควร แล้วนั่นแหละครับ จะเป็นบ่อเกิดและทำลายการปกครองระบอบประชาธิปไตยต่อไป เพราะบางครั้งอาจจะมี การถูกชักจูงไป หรือถูกอำมิสสินจ้างไปถอนชื่อจากการเป็นสมาชิกก็ได้ หากพรรคการเมืองใดมีอยู่ ๕,๐๐๑ คน หรือ ๕,๐๐๒ คน เกิดมีใครกลั่นแกล้งขึ้นมาขอให้ถอนเป็น สมาชิก พรรคการเมืองนั้นก็สิ้นสภาพไป แล้วก็วิ่งเต้นหาสมาชิกใหม่เพื่อที่จะได้ครบองค์ประกอบถึงจะมาจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ ได้อย่างสิ่งต่างๆ เหล่านี้ กระผมว่าจะ เป็นอุปสรรคในการที่จะตั้งพรรคการเมือง และเป็นอุปสรรคที่จะส่งเสริมหรือสร้างสรรค การปกครองระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงยิ่งขึ้น ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะ เห็นภาพพจน์ของสภานี้ ของรัฐบาล และของพรรคการเมืองให้มีภาพพจน์ในทางที่ดี อย่าให้มีการกล่าวขวัญไปในทางที่เสื่อมเสียว่า พรรคการเมืองที่ตั้งได้ก็เพราะว่ามีสตางค์มี เงินไปซื้อเสียง ไปซื้อสมาชิกมาเป็นสมาชิกก็สามารถตั้งพรรคการเมืองได้แล้ว ตั้งได้อยู่ปี ๒ ปี ครึ่งปี เมื่อไม่มีประสิทธิภาพก็ต้องล้มเลิกไป กระผมไม่อยากจะเห็นภาพพจน์อย่างนี้ กระผมอยากจะเห็นว่าสมาชิกคนใดก็ตามเมื่อสมัครใจที่จะเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใด แล้ว ต้องเข้าใจและต้องเชื่อมั่นในนโยบายของพรรคนั้นว่า พรรคนั้นสามารถที่จะเข้ามา รับผิดชอบต่อประชาชนและประเทศชาติ พรรคนั้นจะเข้ามาเพื่อที่จะจรรโลงการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยของเมืองไทยเราให้มั่นคงและก้าวหน้ายิ่งขึ้น กระผมอยากจะให้เห็นเป็น อย่างนั้น กระผมจึงขอแปรญัตติเพื่อที่จะขอลดจำนวนสมาชิกและลดจำนวนจังหวัดของ แต่ละภาคให้น้อยลงในขั้นเริ่มแรกที่เราจะมีพรรคการเมืองนี้ และหลังจากเมื่อพรรคการเมืองเราเข้มแข็งแล้วอีกสักพักหนึ่งเราจะเสนอกฎหมาย ที่จะทำให้พรรคการเมืองของเรานี้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพและเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นต่อไป กระผมก็จะสนับสนุนและเห็น ด้วยเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผู้สงวนคำแปรญัตติลำดับถัดไปคือ คุณชวลิต วิเศษสิทธิกุล คุณเปี่ยมเจริญ วัชรวารณห์ และคุณสุเทพ อาจสวัสดิ์ ขอแปรญัตติมาตราเดียวกันครับ ๓ ท่านนี้ ใครจะพูดก่อน

นายชวลิต วิเศษสิทธิกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อ่างทอง) : ท่าน-
 ปรชชานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชวลิต วิเศษสิทธิกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 จังหวัดอ่างทอง กระผมเป็นผู้แปรญัตติร่วมกับคุณเป็ยะณัฐ วิชราภรณ์ และคุณสุเทพ
 อาจสารี ผู้แทนจังหวัดศรีสะเกษ แล้วในวันนี้กระผมก็ได้รับมอบหมายมาจากคุณเป็ยะณัฐ
 วิชราภรณ์ และคุณสุเทพ อาจสารี ในการที่จะมาชี้แจงเหตุผลให้ท่านประธานรัฐสภา
 และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติในสภานี้ได้รับทราบ

ท่านประธานครับ กระผมทั้ง ๓ คนนั้นได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๗ แห่งร่าง-
 พระราชบัญญัติพรคการเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ กระผมขอแปรญัตติขอแก้ไขร่างเดิม
 จากจำนวนผู้จัดตั้ง ๕,๐๐๐ คน เป็น ๕๐๐ คน ส่วนที่ร่างเดิมกำหนดหลักเกณฑ์ที่ต้อง
 ให้มีสมาชิกทั้ง ๔ ภาค ๆ ละ ๑๐ จังหวัด และจังหวัดละ ๕๐ คนนั้น กระผมขอตัดทั้งหมด
 เหตุผลที่กระผมได้ขอแปรญัตติมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติพรคการเมืองไว้ ท่าน
 ประธานครับ การที่เรามีพรรคการเมืองขึ้นมาเป็นของไก่ก่สำหรับบ้านเมือง หรือ
 อย่างไรครับ ที่ว่าบ้านเมืองนี้จำเป็นอย่างย้งจะต้องมีพรรคการเมืองเป็นสิ่งที่ไปประดับบ้าน
 ประดับเมืองหรืออย่างไรครับ สำหรับร่างกฎหมายพรรคการเมืองที่จะออกมาเป็น อย่างที่
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดสุโขทัยก็ดี จากจังหวัดขอนแก่นก็ดี ได้อภิปรายไปแล้วว่า
 จำนวนผู้จัดตั้งพรรคการเมือง ร่างเดิมได้กำหนดไว้ ๔ ภาค ๑๐ จังหวัด แล้วจังหวัดละ
 ๕๐ ท่านนั้น บุคคลอย่างเรา ๆ อย่างท่านประธาน อย่างท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางท่าน
 ซึ่งฐานะไม่ดี หรืออย่างประชาชนเขามีสิทธิหรือครับที่จะมาตั้งพรรคการเมืองจากจำนวน
 ผู้จัดตั้ง ซึ่งร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองได้กำหนดไว้อย่างมากมาขณะนี้ เศรษฐี
 เท่านั้นละครับ บุคคลซึ่งมีอิทธิบาทอำนาจต่าง ๆ เท่านั้นที่จะเป็นผู้จัดตั้งพรรคการเมืองขึ้น
 มาได้ เขาจัดตั้งขึ้นไปเพื่ออะไรครับ ก็เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของเขาเอง ประชาชนที่
 มีฐานะยากจน เขาจะทำอย่างไร เขาก็รักบ้านรักเมืองเช่นเดียวกับท่านประธาน รักเช่น
 เดียวกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่าน เช่นเดียวกับกระผม เขาก็อยากจัดตั้งพรรคการเมือง
 ของเขาขึ้นมา แต่เขาขาดทุนทรัพย์ ขาดจำนวนบุคคลที่จะมาจัดตั้งพรรคการเมือง แล้ว
 ประชาชนนั้นจะทำอย่างไรครับท่านประธาน ต่อมาถึงเรื่องลักษณะผลประโยชน์ในการจัด

ตั้งพรรคการเมืองนั้น ท่านประธานที่รักและเคารพ พรรคการเมืองของเรานั้นถ้าเราได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้บริหารประเทศ มากำหนดนโยบายของประเทศแล้ว การจะเข้ามาดำเนินนโยบายในการบริหารประเทศนั้นไม่ได้อยู่ที่จำนวนสมาชิก ในการจัดตั้งพรรคการเมือง ท่านประธานโปรดสังเกตซิครับว่า พรรคที่จะเข้ามาบริหารประเทศนั้นจะต้องมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนจะเข้ามาบริหารประเทศได้ เราไม่ได้คำนึงกันที่จำนวนของผู้จัดตั้งพรรคการเมืองนะครับ สภาพข้อเท็จจริงที่ผ่านมา นั้น ท่านประธานก็คงจะเห็นว่า เราเลือกเอานโยบายของพรรคเลือกเอาตัวบุคคล ซึ่งลงในนามของพรรคนั้น ไม่ได้เลือกจากจำนวนสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นว่า พรรคนั้นพรรค ก. พรรค ข. หรือ พรรค ค. มีจำนวนสมาชิกมากเท่าไร ท่านประธานครับ กระผมเองนั้นก็เห็นใจคณะกรรมการเป็นอย่างยิ่งที่ว่า ไม่ต้องการให้เกิดความวุ่นวายรวมทั้งร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ ไม่ต้องการให้เกิดวุ่นวายในการจัดตั้งพรรคการเมือง ไม่ต้องการให้เกิดพรรคเล็กพรรคน้อยขึ้นเป็นดอกเห็ด แต่ท่านประธานลองย้อนไปดูซิครับว่า พรรคการเมืองที่เราได้จัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น เรามีพรรคการเมืองมากเท่าไรแล้วครับ แล้วพรรคการเมืองตามที่ได้ร่างต่างๆ นั้นมีความมั่นคงถาวรหรือเปล่า ท่านจะร่างไปอย่างไรก็ตามครับ พรรคการเมืองก็ยังคงตกอยู่ในขอบข่าย ตกอยู่ในอภิสิทธิ์ของบุคคลซึ่งแสวงหาผลประโยชน์ทั้งสิ้น ขณะนี้คำว่า “เป็นประชาธิปไตย” ท่านประธานครับ ไม่ได้เกิดมาจากว่าประชาธิปไตยจะต้องมีพรรคการเมืองเสมอไป จากประวัติศาสตร์ ประชาธิปไตยของเมืองไทยนั้นท่านประธานก็คงจะเห็นว่าเรามีประชาธิปไตยมา ๔๘ ปีแล้วครับ ใครละครับที่เป็นผู้ที่ล้ม เป็นผู้ทำลายประชาธิปไตยอยู่ตลอดเวลา ท่านประธานก็คงจะเห็นว่าการที่เราจะมีพรรคการเมืองหรือไม่ก็ตามนั้น ประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประชาธิปไตยนั้นน้อยมาก ต่อมาเรามาคำนึงถึงรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ พรรคสองครับท่านประธาน รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ พรรคสองนั้นได้กำหนดไว้ว่า “การเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะกระทำได้เมื่อพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสังกัดมีมติให้เสนอได้ และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองนั้นไม่น้อยกว่ายี่สิบคนรับรอง” กระผมว่า

การจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น ถ้าสมาชิก ผู้แทนราษฎรขอตั้งพรรคการเมืองนั้นได้รับคัดเลือกเข้ามาน้อยกว่า ๒๐ ท่าน พรรคการเมืองที่จะตั้งขึ้นมานั้น ก็ต้องยอมสลายไปโดยกฎหมายครับ ท่านประธาน เพราะเขาจะต้องมีสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นถึง ๒๐ ท่าน จึงจะเสนอกฎหมายได้แต่ละฉบับ ในเมื่อเสนอไม่ได้เขาก็ ไม่มีผลงานออกไปสู่ประชาชน พรรคนั้นก็ต้องยุบไปโดยปริยาย นี่คือเหตุผลที่กระผมเห็นว่า การจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น ไม่จำเป็นจะต้องใช้ผู้จัดตั้งถึง ๕,๐๐๐ คน และก็ต้องใช้ผู้จัดตั้งถึง ๕ ภาค ๑๐ จังหวัดและจังหวัดละ ๕๐ คน ตามร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่ได้กำหนดไว้จะครับ ท่านประธาน เรามาพูดถึงเหตุผลในข้อเท็จจริงกันว่า อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้ง ๒ ท่าน ได้อภิปรายไปแล้วว่า เราต้องการคุณภาพหรือต้องการปริมาณ ปริมาณนั้นจัดหาไม่ยากหรอกครับ สมมุติว่ากระผมเป็นอภิมาทาศรขุขิมิ โรงงานอยู่มากมาย กระผมจะจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาสักพรรคหนึ่งนั้นเป็นของไม่ยากที่จัดตั้งจากจำนวนผู้จัดตั้งนั้น ๕,๐๐๐ คน ๕ ภาค ๑๐ จังหวัด จังหวัดละ ๕๐ คนนั้น กระผมก็สามารถจัดตั้งขึ้นได้ แต่ประชาชนละครับ ผู้ที่เห็นชอบเห็นควรในการที่อยากจะเข้าร่วมร่วมเห็นในการบริหารประเทศชาตินั้น เขาก็ไม่สามารถจะจัดตั้งพรรคการเมือง ได้ครับ เพราะฉะนั้น ท่านประธานครับ ท่านชอบใหญ่แต่แปบ คือเมื่อครั้งแรกนั้นใหญ่ขึ้นมาก่อน แต่ข้างในนั้นเป็นลมทั้งนั้น เมื่อตอนจะจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นมา ก็มีสมาชิกซึ่งไปจะไปเกณฑ์กันขึ้นมา ไม่ได้เอาจากหัวอกหัวใจที่แท้จริง ไม่ได้เอาจากอุดมการณ์ที่เขามาร่วมอย่างแท้จริง ไปกะไปเกณฑ์ ไปจ้างเขาเข้ามาให้เป็นสมาชิก หรือท่านจะเอาที่ว่าเล็กแต่นั่นนะครับ บุคคล ๕๐๐ คนที่กระผมได้กราบเรียนขอแปรญัตติไว้วันนั้น กระผมเห็นว่าบุคคล ๕๐๐ คนนั้นไม่ใช่ของง่ายเหมือนกันนะครับ ท่านประธาน ถ้าท่านประธานไปสมัครผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกับกระผมนี้ ท่านประธานจะเห็นว่าในหน่วยเลือกตั้งหนึ่งนั้น บางทีมีผู้มีสิทธิมาใช้สิทธิถึง ๒,๐๐๐ คน แต่เราจะหาคนที่ เป็นพวกเราสัก ๒๐๐-๓๐๐ คน คงหายาก ก็เช่นเดียวกันครับ ท่านประธาน บุคคล ๕๐๐ คนนั้น เราสามารถเอาเขามารวมเป็นหัวอกหัวใจอันเดียวกันได้ เพื่อจะจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น กระผมเห็นว่าเป็นของยาก และบุคคลทั้ง ๕๐๐ คนนี้เมื่อเขามีสหัวอกหัวใจอันเดียวกันแล้ว เขาก็สามารถจะ

ขยายงานของเขาออกไปได้ อย่างว่าแต่ ๕ ภาค ๑๐ จังหวัดเลยนะครับ เขาอาจจะขยายไป ทั้ง ๕ ภาค ทั้ง ๗๒ จังหวัดก็ได้ ก็อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดขอนแก่นได้อภิปรายว่า ทำไมเราไม่กำหนดไปว่า ให้มีสมาชิกทุกจังหวัด ทุกภาค ทำไมไม่กำหนดทำไมครับว่า ภาคละ ๑๐ จังหวัด ท่านประธานครับ เราอย่ามาแก้ระบอบประชาธิปไตยด้วยการที่จะมากีดกันไม่ให้บุคคลซึ่งมีความรักชาติเช่นเดียวกับพวกเราทุกคนนั้น ไม่สามารถจะจัดตั้งพรรคการเมืองได้ เรามาดูกันที่ต้นเหตุซิครับ อย่าวไปแก้กันที่ปลายเหตุ เราควรจะทำเอาคุณภาพมากกว่าที่จะเอาปริมาณ ด้วยเหตุผลที่กระผมได้กราบเรียนชี้แจงกับท่านประธานนั้น กระผม คุณเบ็ยะมณี และคุณสุเทพ อาจสารี จึงได้ขอแปรญัตติและ ก็ข้อสงวนไว้ กระผมขอแปรญัตติตัดพรรคสอง ในมาตรา ๗ ทั้งหมดเลย และก็ขอแก้จำนวนผู้จัดตั้งพรรคการเมืองจาก ๕,๐๐๐ คน เป็น ๕๐๐ คน และกระผมขอยืนยัน ขอขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ก่อนที่จะถึงท่านผู้สงวนคำแปรญัตติต่อไป ผมขอทราบ เรียนว่าผมได้ศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วพร้อมกับคำแปรญัตติ ก็ได้มีสมาชิกส่วนมากที่ได้แปรญัตติไว้ขอตัดจำนวนจังหวัดจาก ๑๐ จังหวัด ถึง ๕ จังหวัดมากมายหลายท่านเหลือเกิน และก็หลายมาตราด้วยนะครับ ในมาตรา ๗ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๕๖ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะตัดประเด็นนี้เสียตั้งแต่ต้นแล้ว การอภิปรายต่อไปอาจจะไม่มีดีเยื่อ ก็อยากจะขอเรียนรอมชอมกับคณะกรรมาธิการว่า ถ้าท่านกรรมาธิการยอมตัดจาก ๑๐ จังหวัด เหลือ ๕ จังหวัดแล้ว ท่านสมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติในเรื่องนี้จะได้ไม่ต้องเสียเวลาพูด และไม่เสียเวลาของที่ประชุมด้วย ท่านกรรมาธิการจะว่าอย่างไรครับ

นายกรมล ทองธรรมชาติ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมาธิการขอปรึกษาสักครู่ครับ

ประธานรัฐสภา : คุณเพ็ชฎาว่าอย่างไร เป็นกรรมาธิการคนหนึ่ง

นายพิชญ์ แตนวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผมพิชญ์ แตนวงศ์ ศ.ส. กาศสินธุ์ กรรมาธิการ สำหรับความเห็นของท่านประธานรัฐสภา

นั้น กระผมมีความเห็นแตกต่างไปอีกอย่างหนึ่ง เพราะนอกจากประเด็นที่ท่านประธานรัฐสภาได้แถลงไปเมื่อก่อน นอกจากจะมีการต่อรองจาก ๑๐ จังหวัด เหลือ ๕ จังหวัดแล้ว สำหรับความเห็นของคณะกรรมการฝ่ายข้างน้อยได้เสนอไว้ขอให้ตัดพรรคสองของมาตรา ๗ ออกทั้งหมด มีความเห็นขัดแย้งกันอยู่

ประธานรัฐสภา : ผมขอประเด็นเดียวละครับ เพราะว่ามีคนสงวนคำแปรญัตติร่วมกันมากเหลือเกิน ๑๐ เหลือ ๕ นี้ขอแค่นี้ก่อน จะได้ไม่เสียเวลา

นายพิชญ์ แคนวงศ์ (กรรมาธิการ) : ถ้าอย่างนั้นกระผมก็ไม่ว่าครับ

นายกระมล ทองธรรมชาติ (ประธานคณะกรรมการ) : คณะกรรมาธิการเห็นด้วยครับที่จะลดจังหวัดลงมาจาก ๑๐ จังหวัด เหลือ ๕ จังหวัด นอกนั้นขอขึ้นตามร่างเดิมตามร่างที่คณะกรรมการได้ยืนยันไว้

ประธานรัฐสภา : เฉพาะในประเด็น ๑๐ จังหวัดนี้คณะกรรมการยอมตัดตามความเห็นของท่านสมาชิกส่วนมากจะครบไว้ให้เหลือ ๕ จังหวัด เพราะฉะนั้นต่อไปเราไม่ต้องพูดเรื่อง ๑๐ จังหวัด ๕ จังหวัดอีกแล้ว ให้เป็นเรื่อง ๕ จังหวัด ต่อไปเอาเรื่องอื่นเถอะนะครับ ที่นี้ท่านต่อไปคุณเหลือ้ม พันธุ์ฤกษ์ ขอเชิญคุณเหลือ้มครับ

นายเหลือ้ม พันธุ์ฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เหลือ้ม พันธุ์ฤกษ์ ส.ส. สุรินทร์ พรรคกิจสังคม ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ ท่านประธานได้แถลงในที่ประชุมว่า จะเคารพหลักการและสาระสำคัญให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ อันนี้กระผมเห็นด้วย เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญก็ดี หรือว่าพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี หรือสภาจังหวัด สภาเทศบาล และกฎหมายพรรคการเมืองก็ดี ต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน และสอดคล้องกันด้วย แต่เมื่อกระผมมาพิจารณาตามมาตรา ๗ ของร่างเดิม ในนั้นบอกว่า “ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด” โดยมีได้มีเงื่อนไขต่อไปว่า “แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว” ในร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้หาได้พูดไว้เช่นนั้นไม่ ก็เมื่อไม่ได้พูดไว้เช่นนั้น บุคคลทั้งหลายซึ่งเรียกว่าบิดาเป็นคนต่างด้าวนั้นก็มีสิทธิที่จะตั้งพรรคการเมืองได้ สมมุติว่าบุคคลที่อาจจะถือเป็น ๒ สัญชาตินี้เขาก็จะไปเรียนยังประเทศที่เป็น

สังคมนิยม แต่ถือสัญชาติไทย แต่เขาไปเรียนตั้งแต่เล็ก ๆ โดแล้วกลับมาอยู่เมืองไทย บุคคลประเภทนี้เขาก็อาจจะตั้งพรรคการเมืองได้ โดยเสรีตามร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ ทั้งนี้เมื่อสามารถตั้งพรรคการเมืองได้แล้ว ท่านทั้งหลายจะเห็นว่าอำนาจของพรรคการเมืองนั้นมีมาก ใน ๔๐ ปี พรรคนาซี ในประเทศเยอรมันได้ทำความสำคัญไว้มาก ต่อมาอีกรุ่นหลังในประเทศสังคมนิยมบางประเทศ เช่น พวกเรดการ์ด (Red Guard) ก็เป็นคนสำคัญมากเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าประเทศไทยของเราไม่ได้บังคับคนเหล่านี้ไว้ อิทธิพลในการที่จะมาเป็นคณะผู้จัดตั้งพรรคการเมืองก็จะยิ่งมากขึ้น อันตรายก็จะยิ่งมากกว่าผมคิดว่าจะเป็นอย่างนั้นอันตรายต่อความมั่นคงของชาติเป็นอันมาก ดังนั้นในรัฐธรรมนูญแม้ว่ารัฐธรรมนูญไม่มีลายลักษณ์อักษร ตั้งแต่สมัยราชาธิปไตยก็ตั้งถือหลักกันนี้เอาไว้ว่า บุคคลที่อาจจะถือ ๒ สัญชาติ ในขณะที่เดียวกันนี้ที่จะมาบริหารราชการการเมืองได้นั้น อย่างน้อยต้องมีความรู้ต้องผ่านการศึกษา หรืออย่างน้อยก็ต้องรับราชการมา หลักการอันนี้มีมาตั้งแต่สมัยราชาธิปไตยแล้ว คนต่างด้าวที่มี ๒ สัญชาตินี้อาจจะเข้ามารับราชการก็ได้ แต่ว่าต้องรับราชการมานาน หรืออย่างน้อย ก็ต้องผ่านการศึกษามาอย่างดีแล้วจึงจะทำได้ ต่อมาในรัฐธรรมนูญสมัยหลัง ๆ นั้นนับแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ หลักการอันนี้ก็มิใช่รัฐธรรมนูญทุกฉบับได้มีไว้ว่า บุคคลที่มี ๒ สัญชาตินี้เราจะต้องมีเงื่อนไขบังคับเอาไว้ เงื่อนไขอันแรกก็คือการศึกษาต้องบังคับเอาไว้ เงื่อนไขอันที่ ๒ คือการรับราชการ รัฐธรรมนูญนี้ได้มีมาตลอด ครั้งสุดท้ายรัฐธรรมนูญปี ๒๕๒๑ ท่านประธานจะเห็นว่า ก็ได้มีความสำนึกในเรื่องนี้อยู่ตลอดแล้วได้บังคับเอาไว้ในมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๔ นั้นว่า บุคคลที่จะสมัครรับเลือกตั้งจะต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งตามกฎหมายการเลือกตั้งไว้ และต้องบังคับใช้คำว่า "อีกด้วย" หมายความว่าในกฎหมายการเลือกตั้งนั้น เช่นบังคับเรื่องความรู้จะต้องสำเร็จมัธยมปลาย กฎหมายการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ต้องสำเร็จกฎหมายสภาจังหวัดก็ต้องสำเร็จมัธยมปลาย กฎหมายเทศบาลก็ต้องสำเร็จมัธยมปลาย แต่ว่าในร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ได้เอ้ออานวยต่อเจตนาผมอันนั้นไม่ กลับตัดทิ้งไปเลยว่าเป็นจำเป็นต้องมีความรู้อะไรก็ได้ ไม่ได้เรียนในประเทศไทยเลยก็ได้ มาตั้งพรรคการเมืองได้เหมือนกัน แล้วมาตั้งคณะผู้เริ่มจัดตั้งเมื่อคณะผู้เริ่มจัดตั้งเขาลงทุนแล้ว ชรรวมดา

คนเรานั้นเมื่อทำอะไรไปต้องหวังผล ดังนั้นในการที่เขามาตั้งคณะเป็นผู้เริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง ก็ต้องหวังผลอย่างใดอย่างหนึ่ง นี่กระผมจึงเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ คณะกรรมาธิการได้ตัดเงื่อนไขอันสำคัญ ซึ่งมีเจตนารมณ์มานานแล้วทั้งเสียกระผมจึงไม่เห็นด้วย กระผมได้แปรญัตติเอาไว้ในหลักการอันนี้ แต่พรรคของกระผมคือพรรคกิจสังคมได้เป็นท่วงโยในเรื่องนี้ ได้เอาคำแปรญัตติของกระผมไปพิจารณาอีกครึ่งหนึ่ง พรรคของกระผมได้พิจารณาถึงเรื่องการเมือง บอกว่าประเทศไทยในขณะนี้กำลังเผชิญกับภัยที่อยู่ล้อมรอบ ความสงบภายในอันนี้สำคัญมาก นี้อันหนึ่งครับ แล้วก็พรรคของกระผมได้พิจารณาถึงเรื่องสังคมว่า คนส่วนน้อยในประเทศไทยนี้ได้อยู่ด้วยกันด้วยความรอบคอบ เป็นที่ป็นนัยกันอย่างดีแล้ว และในฐานะทางเศรษฐกิจก็บอกว่าประเทศไทยนี้ต้องการความร่วมมือทางเศรษฐกิจทุกประการจากพี่น้องร่วมชาติ พรรคของกระผมคือพรรคกิจสังคมได้พิจารณาในแง่แล้ว ก็มีมติว่าให้คงไว้ตามร่างเดิม เพราะฉะนั้นกระผมที่มากกราบเรียนต่อท่านประธานก็คือว่า กระผมได้ขอแปรในหลักการอันนี้ไว้หลายมาตรา แต่ว่าเมื่อพรรคของกระผมมีความเห็นเช่นนั้น กระผมก็เคารพในพรรค แต่อยากมากกราบเรียนต่อที่ประชุมวันนี้ กระผมขอสงวนเอาไว้ก็มีเหตุผลอย่างนี้ ขอประทานกราบเรียนเพียงเท่านี้ครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปคุณธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ขอเชิญครับ อยู่ใหม่ครับ คุณธีระพันธ์

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ในมาตราต่อไป ที่กระผมขอแปรญัตติไว้วันนี้ กระผมขอถอนทั้งหมด ไม่ติดใจแล้วครับ

ประธานรัฐสภา : คุณธีระพันธ์ ไม่ติดใจนะครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : ทุกมาตราเลยครับ ถัดไปมาตราหลัง ๆ กระผมก็ไม่ติดใจทั้งหมดครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปก็คุณเจรัส พัวช่วย กับคุณยุทธกิจ เงินปรมกิจครับ คุณยุทธกิจจะพูดก่อนหรือคุณเจรัสจะพูดก่อน คุณเจรัสครับ

นายจรัส พิวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จรัส พิวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากเพชรบูรณ์ พรรคกิจสังคม ก่อนอื่นกระผมขอขอบพระคุณท่าน ประธาน คณะกรรมาธิการที่ได้ปรึกษากับกรรมาธิการทุกท่าน มีความใจกว้างยอมรับเหตุผลของท่านสมาชิกหลายท่านที่ได้ขอแปรญัตติตัดลดจำนวนของจังหวัดต่าง ๆ ในวาระสองของมาตรา ๗ จาก ๑๐ จังหวัด เหลือ ๕ จังหวัด แต่ที่กระผมได้แปรญัตติในมาตรา ๗ นั้น กระผมได้แปรญัตติตัดออกทั้งวาระ คือวาระสอง กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านประธานได้ทราบ กระผมขอประทานกราบเรียนขออ่านวาระสองที่กระผมขอตัดออกทั้งหมดให้ท่านสมาชิกได้ทราบครบ ในวาระสองที่กระผมขอตัดนั้น กระผมขอตัด “สมาชิกจำนวนห้าพันคนดังกล่าวในวาระหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคไม่น้อยกว่าภาคละสิบจังหวัด ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดท้ายพระราชบัญญัตินี้ และมีจำนวนสมาชิกจังหวัดละไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน” ออกทั้งหมด ท่านประธานที่เคารพ เหตุผลที่กระผมขอตัดนั้น ก็เนื่องจากว่ากฎหมายพรรคการเมืองที่เรากำลังพิจารณากันในสภาแห่งนี้ เป็นกฎหมายที่จะวางพื้นฐานระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กระผมเชื่อมั่นว่าสมาชิกทุกท่านต้องการเหลือเกินว่าจะระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นจะส่งเสริมความมีเสถียรภาพทางการเมือง ความมั่นคงทางการเมือง ท่านต้องการเหลือเกินครับที่ต้องการจะทำลายระบอบเผด็จการ สมาชิกหลายท่านได้พูดได้กล่าวกันว่าตั้งแต่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของเราผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ จนกระทั่งปัจจุบันระบบการปกครองประชาธิปไตยของเรานั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยมาไม่มีความมั่นคง ท่านพูด ท่านหวัง แต่ท่านประธานครับ ท่านเคยคิดบ้างหรือไม่ว่าการที่จะเดินทางไปสู่ระบอบประชาธิปไตยนั้น เราจะต้องมอง เราจะต้องดูแนวทาง เมื่อเรามองเห็นแนวทางการที่จะเดินไปสู่ประชาธิปไตยนั้น ทำไม่ละครับท่านจะต้องมาติดกันผู้ที่ไม่มีความรู้มือในการเดินทางจากจุดนั้นไปสู่เป้าหมาย ท่านประธานครับ กระผมจะยกตัวอย่าง ถ้ามีสมาชิกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านต้องการที่จะไปสู่ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ท่านเห็นแล้วมีท่านสมาชิกท่านหนึ่งท่านมีความอยากจน แต่ท่านก็ต้องการที่จะไปสู่จุดนั้น จะเดินเท้าเปล่าไปสู่จุดนั้น

ทำไมจะต้องกีดกัน ทำไมท่านจะต้องให้คนที่มียรถยนต์ มีมอเตอร์ไซค์ มีเครื่องไม้เครื่องมือชนสามเกาะเหล่านั้นไปได้ทำนั้น ทำไมจะต้องกีดกันคนยากจนอย่างนั้น ท่านประธานที่เคารพ ท่านลองพิจารณาให้ถ่องแท้ว่าการเมืองของเมืองไทยทุกวันนี้เรากีดกันคนยากจนกีดกันผู้ที่จะเล่นการเมืองตามอุดมการณ์ ... กีดกันผู้ที่จะเล่นการเมืองตามอุดมคติที่ตั้งไว้ให้สัญญาไว้กับประชาชน แต่ทำไมท่านจะต้องเอาผลประโยชน์เข้ามาผูกพัน เอาเครื่องมือเครื่องมือเอาอุปกรณ์เอาการเงินเข้ามาผูกพันกับกฎหมายพรรคการเมือง โดยการร่างกฎหมายพรรคการเมืองกีดกันคนยากจน ท่านประธานครับ กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านได้ทราบว่าในปัจจุบันนี้ ท่านสมาชิกหลายท่านได้พยายามอย่างเหลือเกินที่จะแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นประชาธิปไตย แก้กฎหมายการเลือกตั้งให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ขณะเดียวกันกฎหมายพรรคการเมือง ท่านก็ทราบอยู่ว่า ทำอย่างไรกฎหมายพรรคการเมืองจึงจะเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น กระผมเชื่อเหลือเกินว่าสมาชิกหลายท่านไม่ได้เป็นนายทุน ไม่ได้เป็นตัวแทนของนายทุน ไม่ได้เป็นตัวแทนของชนชั้นนายทุนที่ผูกขาดความร่ำรวย กระผมเชื่อมั่นอย่างนี้ ท่านมีความสำนึกกันทุกท่านว่า ท่านนั้นเป็นตัวแทนของประชาชนผู้ยากจนทั่วประเทศ แต่ท่านคิดหรือไม่ว่าการร่างกฎหมายนั้น ท่านจะต้องร่างกฎหมายขึ้นมาปกป้องกีดกันคนยากจน ขณะเดียวกันก็ปกป้องคนร่ำรวย ทำไมต้องทำอย่างนี้ ท่านประธานครับ ในฐานะที่กระผมอยู่พรรคกิจสังคม ที่กระผมแปรรูปตัดอย่างนี้กระผมต้องการชี้เจตนารมณ์ของประชาชนชี้ให้เห็นว่าประชาชนทั้งประเทศนั้น เขายังมีความต้องการที่จะเข้าสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อที่จะเล่นการเมืองให้มีความมั่นคงต่อไป แต่ท่านครับ อย่างที่กระผมกราบเรียนเมื่อกี้ว่า เมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว ทำไมครับ ท่านจะต้องกีดกันคนเหล่านี้ ท่านประธานครับ กระผมเชื่อแน่เหลือเกินว่าพรรคการเมืองทุกพรรคในปัจจุบันหรือในอนาคตก็ตาม พรรคการเมืองทุกพรรคจะต้องมีการวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปจากพรรคใหญ่ไปสู่พรรคเล็ก จากพรรคเล็กกลับไปสู่พรรคใหญ่ ท่านลองคิดดูสิครับว่า ถ้าหากสภาพที่เปลี่ยนจากพรรคใหญ่ไปสู่พรรคเล็กหรือจากพรรคเล็กไปสู่พรรคใหญ่นั้น จุดศูนย์รวมที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจของแต่ละคน แต่ละท่าน แต่ละสมาชิกนั้น จะเอาอะไรเป็นหลักยึด

ท่านประธานครับ กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านได้ทราบว่า หลักยึดนั้นคือหลักการ
อุดมการณ์เพื่อประชาชนอย่างจริง ๆ เท่านั้น

ท่านประธานที่เคารพ ในประการที่ ๒ ที่กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านได้
ทราบว่า การแก้ไขกฎหมายพรรคการเมืองในเหตุผลที่กระผมแปรญัตติวันนี้ กระผมเชื่อ
แน่เหลือเกินว่าการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศนั้น หลายท่านกล่าวกันเหลือเกินว่า
จะต้องแก้ไขที่ระบบเศรษฐกิจก่อนหลายท่านกล่าวเหลือเกินว่า จะต้องแก้ไขที่ระบบการ
ปกครองก่อน หลายท่านก็กล่าวกันเหลือเกินว่าจะต้องแก้ไขไปพร้อม ๆ กัน แต่กระผม
เชื่อมั่นเหลือเกิน ด้วยความสำนึกของกระผมเอง กระผมคิดว่า การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
ของประเทศนั้นจะต้องแก้ไขที่การปกครอง กฎหมายที่เรากำลังพิจารณานี้เป็นหลักสำคัญ
ก่อน ท่านประธานครับ ทำไมกระผมถึงกราบเรียนอย่างนั้น ที่กระผมได้กราบเรียนอย่าง
นั้น ก็เนื่องจากว่าในปัจจุบันนี้หลายท่านที่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นตัวแทน
ของคนทั้งประเทศนั้นได้กล่าวได้พูดว่าท่านเป็นตัวแทนของปวงชนทั้งประเทศตามรัฐธรรมนูญ
หลายท่านไม่ได้เป็นตัวแทนของชนชั้นนายทุน ไม่ได้เป็นตัวแทนของผู้ผูกขาด
แต่อย่างใด ท่านได้กล่าวยืนยันอย่างนี้ แต่ท่านประธานครับ ถ้าเราจะแก้ไขปัญหา
เศรษฐกิจนั้น เราจะต้องแก้ไขการปกครองก่อน แก้ไขกฎหมายก่อน นั่นคือกฎหมาย
พรรคการเมือง ท่านประธานครับ ทำไมกระผมถึงกราบเรียนอย่างนั้น กระผมอยากจะ
ยกตัวอย่างว่า การแก้ไขกฎหมายก่อน เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจนั้น เราจะแก้ไข
กฎหมายอะไรบ้าง ยกตัวอย่างเช่น คำสั่งของกระทรวงมหาดไทย ฉบับลงวันที่ ๔ ตุลาคม
๒๕๑๙ ซึ่งเกี่ยวกับการนัดหยุดงานของกรรมกรในโรงงาน การจ้งจ้างแรงงานหรือการปิด
โรงงานเหล่านี้ ถ้าหากเราจะยกฐานะค่าครองชีพความเป็นอยู่ของกรรมกรในโรงงานให้ดี
ขึ้นแล้ว เราพร้อมแล้วหรือยังที่จะแก้ไข ถ้าหากท่านยืนยันว่าท่านไม่ได้เป็นตัวแทนของ
นายทุน ท่านต้องแก้ไขสิครับ เพื่อให้กฎหมายนี้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ในกฎหมาย
ฉบับที่ ๒ นั้น คือคำสั่งของคณะปฏิรูปฯ ฉบับที่ ๔๒ กฎหมายนี้ได้กำจัดสิทธิพื้นฐาน
ของประชาชนทั้งประเทศ ไม่ให้มีโอกาสล้มตาอำปากได้ เป็นการทำลายสิทธิขั้นมูลฐาน
เหลือเกินครับ ท่านประธานที่เคารพ ท่านแก้ไขกันแล้วหรือยัง ท่านพอที่จะแก้ไขหรือ

ไม่ ท่านยืนยันที่จะแก้ไขได้หรือไม่ ถ้าหากอยากเป็นประชาธิปไตยกันอย่างจริงจังนี้ละ ครั้นท่านประธาน กระผมถึงกราบเรียนท่านประธานว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เราก็น่าจะต้องแก้ไข โดยเฉพาะแล้วกฎหมายพรรคการเมืองที่กระผมขอแปรญัตติตัดออกทั้งพรรคในพรรคสองนี้ กระผมทำเพื่อความถูกต้อง ทำเพื่อความเป็นธรรม ทำเพื่ออนาคตของประเทศชาติ ทำเพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติต่อไป ไม่ใช่ทำเพื่อวันนี้ ทำเพื่อพรุ่งนี้ แต่ทำเพื่ออีก ๒๐ ปี ๓๐ ปีข้างหน้า ใครเล่าที่จะรับผิดชอบต่อชะตากรรมของประเทศชาติในคราวต่อไปอีก ๒๐ ปีข้างหน้า ใน ๓๐ ปีข้างหน้าใครเล่าครับ ลูกหลานของท่านใช่หรือไม่ที่จะต้องร่วมกันเข้ามาจรรโลงระบอบประชาธิปไตย มาส่งเสริมให้ประเทศชาติของเราอยู่รอด ลูกของท่านใช่หรือไม่ครับ หลานของท่านใช่หรือไม่ครับ พี่น้องของท่านใช่หรือไม่ครับ ไม่ใช่ท่านไปร่างกฎหมายขึ้นมาเพื่อใช้ในวินาทีหรือพรุ่งนี้ เราจะต้องมองการณ์ไกลออกไปมองให้สายตายาว ๆ ออกไปเพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติ ถ้าท่านไม่ตัดกฎหมายท่านร่างกฎหมายอย่างนี้ กระผมเชื่อมั่นเหลือเกินว่าประเทศชาติของเรานั้นไม่สามารถที่จะอยู่ได้ถึง ๒๐ ปี ๓๐ ปีข้างหน้า ในที่สุดท่านจะต้องเห็นความสันชาติในที่สุด ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณยุทธภิกจะพูดต่ออีกหรือไม่ครับที่สงวนคำแปรญัตติไว้

นายยุทธภิก เจนปรมกิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ยุทธภิก เจนปรมกิจ จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคกิจสังคม การที่กระผมร่วมกับสมาชิกร่วมพรรคกระผมคือคุณจรัส พัวช่วย ได้แปรญัตติตัดพรรคสองของมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองออกไปนั้น สำหรับจุดยืนในการแปรญัตติครั้งนี้ของกระผม ซึ่งก็ตรงกับของคุณจรัส พัวช่วย และเพื่อนร่วมพรรคอีก ๒ ท่าน ซึ่งเป็นกรรมาธิการ เหตุผลต่าง ๆ และจุดยืนในการแปรญัตติของกระผมนั้น คุณจรัส พัวช่วย ก็ได้ประธานกราบเรียนต่อท่านประธานได้ชัดเจนพอสมควรแล้ว กระผมเห็นว่าถ้ากระผมยังอภิปรายซ้ำกับที่คุณจรัส พัวช่วย อภิปรายไปนั้น ก็เกรงว่าจะขัดระเบียบข้อบังคับตามที่ท่านประธานรัฐสภาได้กรุณาชี้แจงต่อสภานี้ แต่ท่านประธานครับ กระผมเว้นเสียมิได้ที่จะต้องกราบเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมาธิการตลอดจนสมาชิก

ผู้มีเกียรติทุกท่านแห่งรัฐสภาว่า การที่กระผมแปรรูปตัดตัดตัวรถสองของมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองออกไปทั้งวรรคนั้น คือตัดข้อความที่บังคับให้พรรคการเมืองซึ่งจะจดทะเบียนนั้นจำเป็นต้องมีสมาชิกมาจาก ๔ ภาค ภาคละ ๑๐ จังหวัด กระผมทราบเรียนต่อท่านประธานว่า กระผมไม่ได้ทำเพื่อพรรคกิจสังคม เพราะพรรคกิจสังคมซึ่งกระผมสังกัดอยู่นั้นมีสมาชิกอยู่แทบทุกจังหวัดทุกภาค แต่ที่กระผมจำเป็นต้องแปรรูปตัดนั้นก็เพราะเหตุว่าความถูกต้องย่อมสำคัญเหนืออื่นใด ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเดาใจท่านกรรมาธิการ กระผมเชื่อว่าท่านไม่ยอมตัดตัวรถสองออกนั้น ท่านคงจะมีความหวังดี คือต้องการให้พรรคการเมืองซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นให้มีเสถียรภาพ คือต้องการให้พรรคการเมืองนั้นมาจากปวงชนทั่วประเทศทุก ๆ ภาค ซึ่งเหตุผลของท่านนั้นกระผมก็เห็นดีอยู่บ้าง แต่ท่านประธานครับ ตามทวরণของกระผมพรรคการเมืองที่ดีนั้นไม่ต้องไปกลัวหอกกระบี่ว่าจะไม่มีสมาชิกมารวมทุกภาคทุกจังหวัดและพรรคการเมืองที่เวลานั้น ไม่ต้องกลัวหอกกระบี่จะอยู่ยั่งยืนตลอดไป ต้องตายลงไป แต่เท่าที่อดีตที่ผ่านมา การที่มีจัดทะเบียนพรรคการเมืองครั้งใด จะมีพรรคการเมืองเป็นจำนวนมากจดทะเบียนทำให้ดูคล้าย ๆ ว่าถ้าหากเราไม่จำกัดแล้วจะทำให้พรรคการเมืองที่ไร้อุดมการณ์ พรรคการเมืองที่ตั้งกันมาเพื่อผลประโยชน์นั้นจะเกิดขึ้นง่าย อันนี้ท่านไม่ต้องกลัวหอกกระบี่ ปล่อยให้วิวัฒนาการและกาลเวลาได้ตัดสินและโดยเฉพาะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินครับ กระผมเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่าประชาชนคนไทยทุกคนมีตาที่แหลมคม ย่อมมองออกว่า พรรคใดมีอุดมการณ์หรือไม่ พรรคใดตั้งขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์ของใคร แต่นั่นแหละครับอดีตที่ผ่านมา พรรคการเมืองไม่มีโอกาสได้เจริญเติบโตวิวัฒนาการไปโดยธรรมชาติทั้งนี้ ไม่ใช่เป็นความผิดของพรรคการเมืองต่าง ๆ ในอดีต เป็นความผิดของใครก็ไม่ทราบ ของกลุ่มใดก็ไม่ทราบที่ไม่ยอมให้เวลาให้พรรคการเมืองในอดีตเจริญเติบโตได้ พอจะโตมาเสีย เป็นความผิดของใคร

อีกประการหนึ่ง กระผมขอเดาใจของท่านกรรมาธิการต่อไปว่า ท่านอาจจะเกรงว่า อาจจะมีกลุ่มบุคคลหรืออาจจะมีลัทธิหนึ่งลัทธิใด ซึ่งเป็นลัทธิที่ไม่หวังดีต่อประเทศชาติจะมาตั้งพรรคการเมืองขึ้นมา ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงกระผมว่าน่าจะปล่อยให้เขาตั้งครับ ให้เขามาเล่นการเมืองโดยเปิดเผยในรัฐสภานี้ดีกว่าที่จะปล่อยให้เขาเดินใต้ดิน ท่านไม่ต้องกลัว

หรือครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานกราบเรียนว่ากระผมจะไม่มีเวลาสนใจเลย ถ้าหากว่ากระผมเป็นผู้หนึ่งในการร่วมเป็นผู้คุมกำเนิดพรรคการเมืองตั้งแต่ชายังไม่เกิดและกระผมจะไม่สบายใจเลยถ้าหากกระผมได้ชื่อว่าเป็นผู้หนึ่ง ซึ่งพยายามลิดรอนจำกัดตั้งกฎเกณฑ์ไม่ให้บุคคลผู้ยากไร้มีโอกาสได้ตั้งพรรคการเมือง เพื่อเป็นการประหยัดเวลาของสภา กระผมจึงขอประทานกราบเรียนต่อประธานผ่านไปยังคณะกรรมการว่า ท่านลดไป ๕ แล้ว ลดให้หมดไม่ได้หรือครับ แล้วปล่อยให้กาลเวลาตัดสินใจ ปล่อยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสิน ถ้าหากมีเวลาพอกระผมเชื่อว่าในอนาคตข้างหน้าพรรคการเมืองเมืองไทยคงมีไม่กี่พรรคหรือครับ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : นอกจากท่านสมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้ - ยังมีกรรมการส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการส่วนใหญ่ ขอฟังความเห็นเสียก่อน มีคุณโกศล ไกรฤกษ์ คุณพิชญ์ แดนวงศ์ และ คุณพิภพ อะสีติรัตน์ ครับ ใครจะพูดก่อนตกลงกันเองนะครับกรรมาธิการ คุณพิชญ์หรือครับ

นายพิชญ์ แดนวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผมพิชญ์ แดนวงศ์ ส.ส. กภาพสินธุ์ กรรมาธิการ กระผมขอกราบเรียนว่า ที่กระผมได้ส่งวงความเห็นไว้ในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการตัดพรรคสองออกทั้งหมดตั้งที่ท่านสมาชิกแห่งพรรคกิจสังคมคือ คุณแจรัส พัวช่วย และคุณยุทธกิจ ได้ให้ความเห็นไปนั้น กระผมขอถือเอาความเห็นของทั้ง ๒ ท่านเป็นความเห็นของกระผมด้วย และในโอกาสนี้กระผมก็อยากจะขอชี้แจงเพิ่มเติมในเหตุผลที่กระผมได้ขอตัดไปอีกสักเล็กน้อย เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ท่านประธานสภาที่เคารพ ถ้าหากเราจะอ่านแต่เพียงมาตรา ๗ พรรคสองซึ่งเป็นเพียงมาตราเดียวที่บอกว่า มีสมาชิกอยู่ทุกจังหวัด ภาคละ ๑๐ จังหวัด จังหวัดละไม่น้อยกว่า ๕๐ คน หรือมีสมาชิกตามพรรคแรก ๕,๐๐๐ คน จึงจะจดทะเบียนได้นั้น ก็รู้สึกว่าจะไม่มีข้อยุ่งยากอะไรเกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคการเมืองและการจดทะเบียนพรรคการเมือง แต่ถ้าหากว่าท่านประธานได้อ่านมาตรา ๑๕ อ่านมาตรา ๑๗ และอ่านมาตรา ๑๖ ซึ่งอยู่ในร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้แล้ว ท่านจะเห็นได้ว่าการที่คุณยุทธกิจบอกว่า การทำอย่างนั้นเป็นการคุมกำเนิดพรรคการเมืองตั้งแต่เริ่มต้น ท่านจะเห็นเป็นความจริง เพราะ

ในมาตรา ๑๕ นั้น หลังจากที่พรรคการเมืองได้รับแจ้งจากนายทะเบียนว่า จะจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองได้แล้ว พรรคการเมืองนั้นจะต้องประชุมสมาชิกผู้ลงชื่อเข้าเป็นสมาชิกก็หมายความว่าจะต้องประชุมกันทั้งหมด ๕,๐๐๐ คน อันนี้พูดถึงพรรคแรกเสียก่อน เมื่อประชุมสมาชิกทั้งหมด ๕,๐๐๐ คน ท่านคิดดูก็แล้วกัน ค่าใช้จ่ายกระผมคิดว่าถ้าจ่ายคนละ ๕๐๐ บาท ค่าที่พัก ค่าเดินทาง นี่กระผมคิดน้อยที่สุดแล้ว จะต้องใช้จ่ายในเบื้องต้น ๒ ล้าน ๕ แสนบาท ท่านมาดูในมาตรา ๑๗ นี้ครับ ที่นี้เป็นการประชุมจัดตั้งพรรคการเมือง ไม่ใช่ผู้ลงชื่อเข้าเป็นสมาชิก ท่านกำหนดบอกว่าจะต้องมีมา ๓๕ จังหวัด จังหวัดละ ๑๐ เปอร์เซ็นต์เป็น ๒ ตอนแล้วครับ ค่าใช้จ่ายจะต้องเพิ่มขึ้นมาอีกท่านอ่านไปดูมาตรา ๔๖ การยกเลิกพรรคการเมือง ใน (๒) ของมาตรา ๔๖ ที่ให้ยกเลิกพรรคการเมืองนั้น ในร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองได้บัญญัติไว้ว่า ถ้าสมาชิก ๕,๐๐๐ คน ลดลงมา สมมุติว่าลดลงมา ๑ คน เหลือเพียง ๔,๙๙๙ คน และในแต่ละภาคที่กำหนดไว้ภาคละ ๑๐ จังหวัด หรือ ๕ จังหวัดตามที่ท่านกรรมาธิการรวมชอมกับผู้แปรญัตติมาแล้วก็ตาม ลดลงมาเหลือภาค สมมุติว่า ๕ จังหวัดในภาคหนึ่งเหลือ ๔ จังหวัดติดต่อกัน ๖ เดือน พรรคนั้นจะต้องเลิกไป การตั้งนั้นตั้งยาก แต่เลิกนั้นง่ายนิดเดียว โดย (๒) มาตรา ๔๖ เพราะฉะนั้นกระผมมองดูแล้วตามข้อเท็จจริงนี้จะไม่เห็นพรรคใดพรรคหนึ่งตั้งอยู่ได้เลย หลังจากที่กฎหมายพรรคการเมืองนี้ออกมา เพราะอะไรครับ เพราะว่าการเมืองนั้นท่านอย่าลืมว่าเป็นเล่ห์เหลี่ยม สมมุติว่ากระผมอยากจะให้พรรค ก. ล้มลงไป กระผมก็อาจจะไปจ้างใครสักคน นายนั้นลาออกเหลือ ๔,๙๙๙ คน หรือไปทำอะไรในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งให้ออกเสีย พรรคการเมืองนั้นต้องเลิกครับไม่ต้องทำอะไรแล้ว ท่านจะเห็นว่าถ้ามาตรา ๗ พรรคสอง อ่านไปไม่เป็นไรครับสบายมากใครก็ทำได้ กระผมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง ๑๕ คน กระผมจะไปจังหวัดต่างๆ บอก เอานี้ช่วยกันที่ช่วยโฆษณาพรรค ก. กันทีแล้วก็เข้ามาเป็นสมาชิกพรรค ก. แล้วก็ส่งสมาชิกเข้าไปสมัครรับเลือกตั้ง อย่างนั้นทำได้ครับ แต่ถ้าท่านมาดูมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๔๖ แล้วจะเห็นว่ามีความเกี่ยวโยงกัน กระผมได้กราบเรียนแล้วว่าไม่ยากหรอกครับจะเอาให้หมดทุกจังหวัดก็ได้ แต่ถ้าตามความเห็นของกรรมาธิการส่วนใหญ่ที่บอกว่า จะให้พรรคการเมืองมีความมั่นคงมาถก

ประชาชน ทำให้จึงไม่กำหนดละครับว่าเอามากันเลยว่ามีผู้ก่อตั้งมาทั้ง ๗๒ จังหวัด เอามาจังหวัดละ ๑ คน แล้วก็ให้พวกนี้เข้ามาก่อตั้งกันแล้วเขาจะได้พากันในจังหวัดนั้นที่เลือกใต้นั้นมาด้วย แต่ทำไมท่านกำหนดคนไว้เพียง ๑๕ คน ๑๕ คนก็ไปจูงใครก็ได้ เพราะฉะนั้นคำกล่าวที่ว่ากฎหมายพรรคการเมืองฉบับนี้ทำเพื่อคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ก็มีหลายท่านครับเร็วกว่ากันในสภานี้ บอกว่าในขณะที่อำนาจทางเศรษฐกิจเงินนั้นอยู่ในกลุ่มของคน ๔-๕ คน ๔-๕ คนนี้กำหนดของชาติไว้ แต่ว่าท่านทำอย่างไรอำนาจทางเศรษฐกิจอยู่กับเขาแล้ว ท่านจะเอาอำนาจทางการเมืองไปให้เขาอีก กระผมก็ไม่ทราบครับ ท่านกรรมการที่ตกลงกับคู่ปรปักษ์ตัดสินไปแล้ว ๕ จังหวัดนั้น กระผมก็ขอให้เปลี่ยนใจเสียใหม่มาคิดถึงปัญหาข้อนี้ครับ พรรคการเมืองนั้นจะต้องเจริญไปโดยธรรมชาติ ไม่ใช่ท่านจะมากุมกำเนิดไว้แต่แรก ในรัฐธรรมนูญนั้นก็กำหนดไว้แล้วว่าจะต้องส่ง ๑๕๐ คน ส่งไม่ถึงพรรคการเมืองนั้นล้มเลิกไปแล้วก็ยังมีกำหนดไว้ในนี้อีกว่า มาตรา ๔๖ นี้ พอดังขึ้นมานับ ลดลงไปคนหนึ่ง แม้เพียงแต่คนเดียวเท่านั้น พรรคนั้นล้มตุม ที่นี้ถ้าไม่ล้มภายใน ๖ เดือนนี้ ท่านไปดูปทำหนดโทษ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่รายงานถึงเรื่องการที่สมาชิกของพรรคตัวเองลดหย่อนลงไป มีโทษนะครับ ปรับถึง ๕,๐๐๐ บาท เป็นโทษทางอาญาด้วย กระผมไม่เข้าใจครับว่าเราจะร่างกฎหมายพรรคการเมืองเพื่อจะให้มีพรรคการเมือง หรือเพื่อจะคองพรรคการเมืองนี้ไม่ให้มีเลย ขอบคุณครับ

นายพิภพ อะสีติรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พิศพ อะสีติรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ กระผมเป็นผู้หนึ่งที่ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ และความคิดเห็นของกระผมนั้นเหมือนกับคุณพิชญ์ แดนวงศ์ ทุกประการ เพื่อประหยัดเวลากระผมไม่อภิปรายครับ

ประธานรัฐสภา : คุณโกศลอยู่หรือเปล่า คุณโกศลอีกคนหนึ่ง

นายพิชญ์ แดนวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานครับ คุณโกศลมอบให้กระผมเป็นผู้อภิปรายแทนครับ

ประธานรัฐสภา : คุณเสมัครจะว่อย่างไร

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมัคร สุนทรเวช ประชากรไทย กรุงเทพมหานคร กระผมไม่ได้เป็นผู้แปรรูป แต่อยากจะเรียนถามท่านประธานว่า ถ้าประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญ ในฐานะสมาชิกกระผมจะขออนุญาตท่านประธานพูดสนับสนุนทั้งคุณยุทธภิกษุและคุณพิชญ์ ท่านประธานจะขัดข้องหรือไม่ครับ

ประธานรัฐสภา : เห็นจะต้องขอประทานโทษว่าคราวหลัง เพราะวาระกรรมการส่วนใหญ่ยังไม่ได้โต้ตอบ คือตอนนี้ท่านผู้แปรรูปที่ท่านพูดไปก่อน แต่กรรมการส่วนใหญ่ท่านยังไม่ได้ตอบครับ

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานไม่ให้กระผมเข้าคิวไปด้วย แล้วท่านตอบทีเดียว

ประธานรัฐสภา : ให้ท่านตอบเสียก่อนแล้วค่อยแย้งท่านดีกว่า จะได้ไม่เสียเวลาครับ

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : อย่างนั้นหรือครับ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผู้ที่ส่งวนคำแปรรูปไว้กับกรรมการที่ส่งวนความเห็นก็ได้กล่าวหมดแล้ว วันนี้ก็เห็นจะสมควรแก่เวลา คราวหน้าท่านกรรมการส่วนใหญ่เชิญกล่าวได้นะครับ วันนี้ขอปิดประชุม ขอขอบพระคุณครับ

ผู้จัดรายงานการประชุม

พชันี คล้ายสุวรรณ
สุภาภรณ์ มาลัยทัต
กฤษณา มิ่งสุวรรณ
พชันี ไชคำพา
วัฒน์ เหมือนรัตน์
รุจิรา เมล็ดแดง
สมบัติ จันทร์ไพจิต
กฤษณา พิมพ์สุวรรณ
สมชาย ดาวอุดม
บุษราคัม สกลวารี

รัชณี ชันธิโชติ
สุจิตรา ทองมา
สัมพันธ์ คงเลิศ
ชลอลักษณ์ ธรรมผล
สติมา คู่ยมงคล
ประไพศรี แดงอินทวัฒน์
ภชชงค์ เอกบุตร
อรสา เจียมเจริญ
นนทลี จำปี้คง
สมศรี ใจอ่อนนุ่ม

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

พลโท เริงฤทธิ์ รุมาคม
พลเอก เกวิกศิลป์ กัลยาณกุล
พลโท แสง จามรจันทร์
พลเรือตรี สำอาง กรัโสภา
นาวาอากาศโท มนู อัมรานนท์
นาวาอากาศโท สมรวัย อาจสัญจร
พันเอก กมล เรืองวุฒิ
พลเอก ประสาร อมาตยกุล
สมพงษ์ ศรีสุขี

ตรวจแล้ว วันที่ ๓ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่...../.....(.....)

วันที่.....

ประธานรัฐสภา

รายงานการประชุมรัฐสภา (คณะกรรมการตรวจแล้ว แต่รัฐสภายังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมรัฐสภา ครั้งนี้ คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุมของวุฒิสภาได้ตรวจแล้ว แต่รัฐสภายังมิได้รับรอง เนื่องจากถึงคราวที่สมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสามของสมาชิกทั้งหมดของวุฒิสภาโดยวิธีจับสลากเมื่อครบสองปี ตามความในมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยวุฒิสภาได้ดำเนินการจับสลากเพื่อให้สมาชิกออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสาม เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๔

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และขอรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมรัฐสภา ครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๒๔ วรรคสอง ซึ่งนำมาใช้โดยอนุโลมในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตามความในมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

สงวน คำวงษา

(พันเอก สงวน คำวงษา)

เลขาธิการรัฐสภา